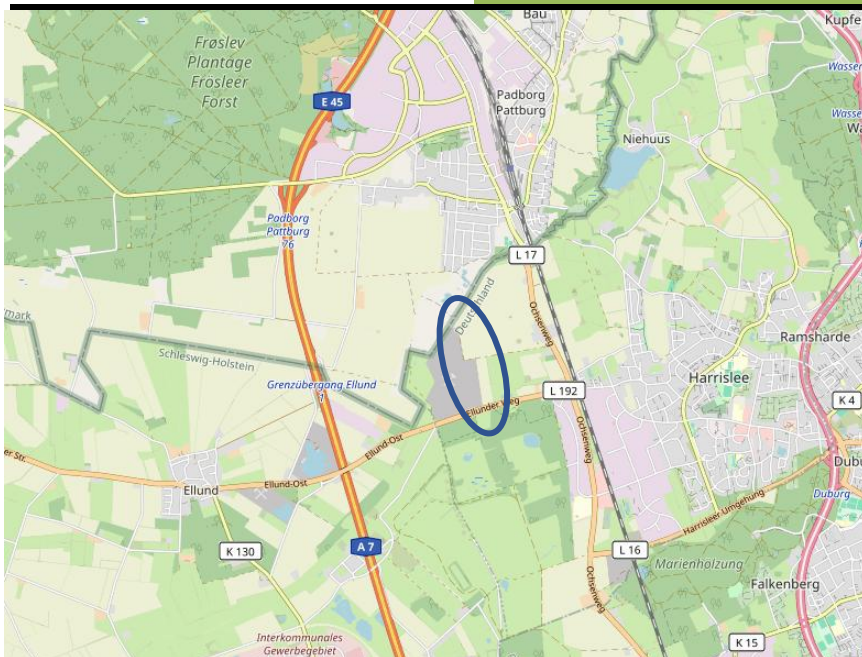

BEGRUNDELSE

51. Ændring af Harrislee kommunes arealanvendelsesplan

Udkast

Dato: 27.08.2025

51. Ændring af arealanvendelsesplanen Harrislee kommune - Procedurestatus iht. bygningsreglementet (BauGB) -					
§3(1)	§4(1)	§3(2)	§4(2)	§4a(3)	§10
☐	☐	☒	☒	☐	☐

Klient

Harrislee kommune
Süderstraße 101
24955 Harrislee

Entreprenør

Pro Regione GmbH
Lise-Meitner-Str. 29
24941 Flensburg

Projektbearbejdning

Sophie Rossow (Dipl.- Ing. for planlægning af landskab og åbne arealer)
Michaela Hartwig (Dipl.- Ing. (FH) Landskabsarkitektur)

Titelblad

Egen bearbejdning
Kortgrundlag: DA Nord

INDHOLD

Liste over illustrationer	iv
BYPLANLÆGNINGSMÆSSIGE OVERVEJELSER	1
1 Introduktion	1
1.1 Beliggenhed og beskrivelse af ændringsområdet	1
1.2 Planlægningens krav og mål.....	2
2 Rammebetingelser	5
2.1 Retsgrundlag	6
2.2 Krav til den overregionale og regionale planlægning	6
2.3 Interkommunal afstemning	15
3 Udgangssituation.....	16
3.1 Harrislee kommune	16
3.2 Transportinfrastruktur	16
3.3 Forsynings- og Bortskaffelsesindretning	16
3.4 Brandbeskyttelse	17
3.5 Immissioner	18
3.6 Arkæologi og Monumentpleje	18
3.7 Forurenede steder	18
3.8 Natur og landskab	18
4 Indhold i den 51. arealanvendelsesplanændring	19
4.1 Planlagte beskrivelser.....	19
5 Virkninger af den 51. ændring af arealanvendelsesplanen	21
MILJØRAPPORT	22
6 Indledning	22
6.1 Miljørapportens indhold	22
6.2 Indhold i den 51. arealanvendelsesplanændring.....	23
6.2.1 Planlægningens krav og mål.....	23
6.2.2 Planlagte beskrivelser.....	24

6.3	Miljøbeskyttelsesmål fra overordnede speciallove og fagplaner og deres hensyntagen	26
6.3.1	Speciallove	26
6.3.2	Mål fra fagplaner.....	29
7	Beskrivelse og evaluering af de betragtelige miljøpåvirkninger	30
7.1	Satus og evaluering af miljøtilstanden (basis-scenarie) og prognose over udviklingen af miljøtilstanden ved gennemførelsen af planlægningen.....	32
7.1.1	Beskyttelsesgode menneske	32
7.1.2	Beskyttelsesgode dyr, planter og biologisk mangfoldighed	34
7.1.3	Beskyttelsesgode jord, areal.....	42
7.1.4	Beskyttelsesgode vand.....	44
7.1.5	Beskyttelsesgode luft og klima.....	47
7.1.6	Beskyttelsesgode landskab	50
7.1.7	Beskyttelsesgode kultur- og håndgribelige goder.....	52
7.1.8	Vekselvirkninger	55
7.1.9	Indvirkninger byggefase, affalds, teknikker og alvorlige ulykker	57
7.2	Foranstaltninger til undgåelse, forringelse og til udligning af betragtelig ugunstige miljøpåvirkninger.....	58
7.2.1	Beskyttelsesgode menneske	58
7.2.2	Beskyttelsesgode dyr, planter og biologisk mangfoldighed	58
7.2.3	Beskyttelsesgode jord og areal	60
7.2.4	Beskyttelsesgode vand.....	61
7.2.5	Beskyttelsesgode landskab	61
7.2.6	Beskyttelsesgode kultur- og håndgribelige goder.....	62
7.3	Planlagte foranstaltninger til udligning af uundgåelige betragtelig ugunstige miljøpåvirkninger	62
7.4	Andre planlægningsmuligheder	62
8	Yderligere informationer	63
8.1	Tekniske processer ved miljøvurderingen, problemer og manglende viden.....	63
8.2	Henvisninger til gennemførelse af miljøovervågningen	64

8.3	Generel forståelig sammenfatning	64
9	Referenceliste over kilder	65

Liste over illustrationer

Illustration 1: Ændringsområde i Harrislee kommune med bestående og planlagt udnyttelse (© GeoBasis-DE/LVermGeo SH, pr. 28.03.2025).....	2
Illustration 2: Uddrag af statens udviklingsplan:	7
Illustration 3: Uddrag af regionalplan.....	8
Illustration 4: Uddrag fra udkastet til den nye regionalplan	9
Illustration 5: Uddrag fra landskabsrammeplan kort 1	10
Illustration 6: Uddrag fra landskabsrammeplan kort 2	10
Illustration 7: Uddrag fra landskabsrammeplan kort 3	11
Illustration 8: Uddrag af arealanvendelsesplan (1972)	12
Illustration 9: 35. Ændring af arealanvendelsesplanen (2006).....	13
Illustration 10: Uddrag fra den eksisterende landskabsplan	14
Illustration 11: Uddrag fra udvikling af landskabsplanen.....	15
Illustration 12: Uddrag fra UVP beskyttelsesgode bestanden og evaluering - Dyr (IPP 2023a).....	39
Illustration 13: Uddrag af arkæologi-atlas (DA Nord)	53
Illustration 14: Areal til den arkæologiske forundersøgelse med placering af den bekræftede gravhøjsmistanke (Statens arkæologiske kontor, Slesvig-Holsten (SH), illustration er ændret)	53

BYPLANLÆGNINGSMÆSSIGE OVERVEJELSER

1 Introduktion

Harrislee kommune vil bestræbe sig på at støtte en lokal minedrifts-, losseplads- og genbrugsvirksomheds indsats for at omstrukturere og videreudvikle sit eksisterende driftssted og skabe det nødvendige planlovgivningsgrundlag herfor. Til dette formål fremsættes den 51. ændring af arealanvendelsesplanen (F-plan).

De afvejningsbetragtelige, offentlige og private interesser undersøges, bedømmes samt afvejes i forhold til hinanden, som en del af byggeplanlægningens opsætning. Det foreliggende udkast til 51. ændring af F-planen, der består af byplanmæssig begrundelse med miljørapport, blev udarbejdet efter den aktuelle vidensstand og på grundlag af foreliggende kort- og planlægningsgrundlag, såvel overregional og lokal planlægning (eksempelvis statens udviklingsplan, regionalplan, landskabsrammeplan, gyldig F-plan, landskabsplan) samt vurderinger på stedet. Tilmed blev der taget hensyn til myndighedernes henvisninger, hvis interesser berøres af planen og som iht. § 4, stk. 1 i bygningsreglementet (BauGB) blev informeret tidligt omkring planlægningens indhold.

1.1 Beliggenhed og beskrivelse af ændringsområdet

Harrislee kommune ligger i Schleswig-Flensborg området og omfatter en størrelse på 1.892 ha. I nord grænser den op til Padborg by (DK), i øst og syd op til Flensborg by og i vest op til Handewitt kommune.

Ændringsområdet befinder sig i den vestlige del af kommunen og grænser i nord op til den danske kommune Padborg (tysk Pattburg), i øst op til landskabsmæssige brugsområder, i syd op til Ellundvej og i vest op til den bestående nedrivnings-, losseplads- og genbrugsvirksomhed. Områdets størrelse er ca. 32 hektar.

Den sydvestlige del af det område som skal omplanlægges, benyttes nordpå allerede som losseplads og sydpå til grusminedrift. Det nordøstlige og østlige område er stadig underlagt den intensive landbrugsmæssige udnyttelse. Ændringsområdet er præget af hække og mindre hækkestrukturer. Området befinder sig i en højde af ca. 36 til 41 m over havets overflade.

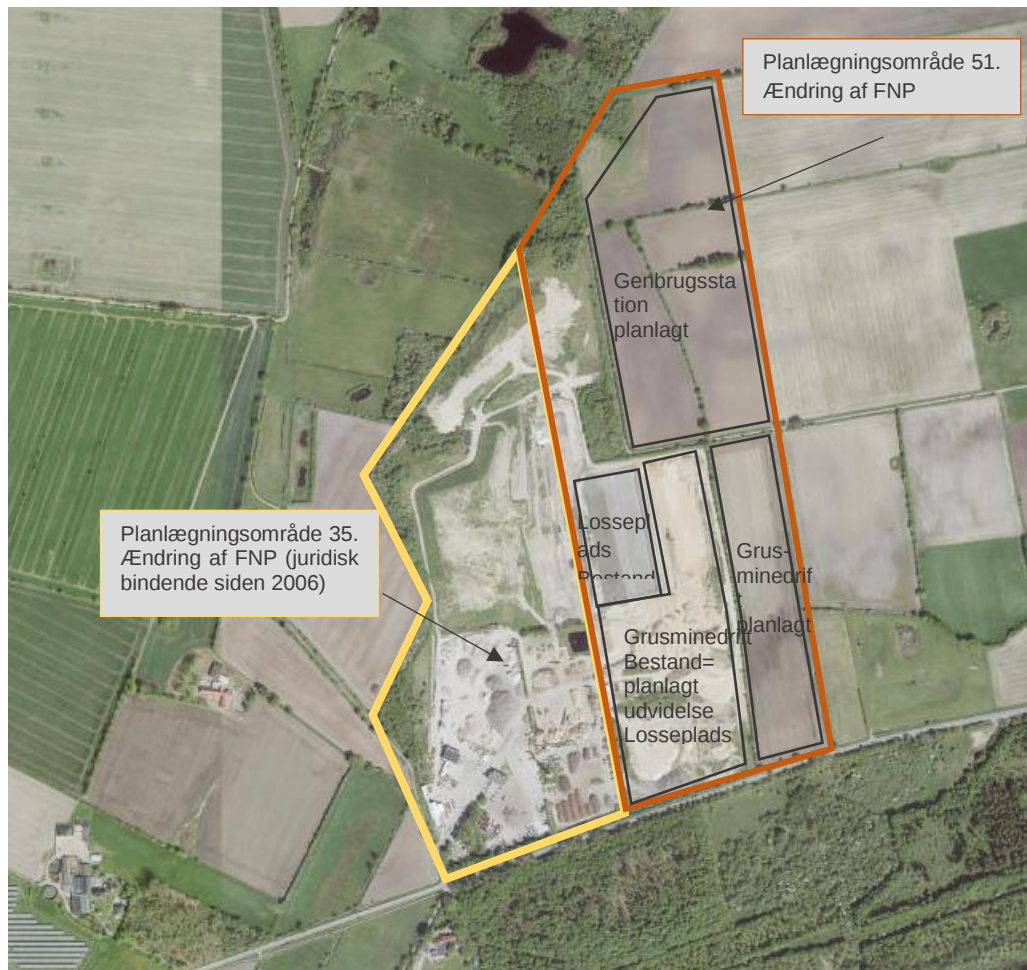

Illustration 1: Ændringsområde i Harrislee kommune med bestående og planlagt udnyttelse (© GeoBasis-DE/LVermGeo SH, pr. 28.03.2025)

1.2 Planlægningens krav og mål

Harrislee kommune vil bestræbe sig på at understøtte og skabe det planlægningsmæssige retsgrundlag, en omstrukturering og videreudvikling af det eksisterende driftsted til en lokal nedrivnings-, losseplads- og genbrugsvirksomhed. Virksomheden er med 65 medarbejdere en vigtig arbejdsplads i kommunen og regionen. Derudover er alle virksomhedens ydelser af stor offentlig interesse, da de er afgørende for befolkningens sikkerhed og sundhed samt beskyttelsen af miljøet.

Kompleksiteten i forbindelse med de beskrevne forretningsområder er forbundet med et stort arealforbrug. Dette skal udvides for at imødekomme den løbende efterspørgsel efter grus, den stigende betydning af professionel genbrug og de høje standarder for lossepladser. Den planlagte udvidelse har også til formål at optimere interne arbejdsgange og dermed sikre arbejdsforhold i fremtiden. Områdets samlede størrelse, som skal ændres, er ca. 32 hektar. Heraf er ca. 12,7

hektar beregnet til lossepladsen, ca. 9,5 hektar til genbrugsområdet og ca. 4,7 hektar til grusminedrift. De resterende ca. 5,2 hektar er udpeget til begrønning, beplantning og kompenserende foranstaltninger.

Driftsområde losseplads:

Den passende affaldshåndtering af skrald er et vigtigt aspekt i forbindelse med affaldsmanagement iht. miljøbeskyttelse, da forurening af jord, vand og luft derigennem forhindres. På denne måde sikres, at forurenende stoffer ikke trænger ind i miljøet og dermed forebygges risici for befolkningen. Derudover forhindres der gennem den ansvarlige affaldshåndtering, at der opstår arnesteder for patogener og at der via disse udbredes sygdomme.

Virksomheden stræber i forbindelse med en lossepladsudvidelse hen imod en optimering af opbevaringsvolumen. Lossepladsen tilregnes lossepladsklasse I (DK I, losseplads klasse I iht. lossepladsforordning DepV2013 § 2 (7) + bilag 3).

Ved projektet gælder det om tage hensyn til den særlige situation ved grænsen til kongeriget Danmark, hvor en udvidelse i denne retning ikke finder sted, så mindsteafstanden på 100 m til grænsen dermed overholdes.

Klasse-1-lossepladsen er slutdepot for mineralsk affald som gips, byggeaffald som ikke kan genbruges, keramik, mineraluld, forurenede jord og asbest. Grundvandet er beskyttet af en base bestående af en geologisk barriere, en mineralsk forsegling, en plastforseglingssmembran, en beskyttende fleece og et drænsystem. Spildevandet opsamles i et dertil specielt oprettet bassin og renses efterfølgende i Flensborgs rensningsanlæg til spildevand.

Med klasse-1-lossepladsen garanteres bortskaffelsessikkerhed for det affald, som ikke kan behandles, ikke tilføres noget kredsløb og som skal deponeres. På klasse-0-lossepladsen deponeres lidt forurenede jord, som byggeteknisk ikke kan bruges mere, som f.eks. udgravning af regnvejrskasser, banketter, havariområder eller fra havnebassiner, sikkert. Ved lossepladser klasse 0 og 1 lagres udelukkende mineralsk affald, hvorigennem der ikke opstår gasser.

Iht. § 35, stk. 2 i lov, der fremmer den cirkulære økonomi og sikrer miljømæssigt forsvarlig affaldshåndtering (KrWG), kræver oprettelsen og driften af lossepladser, samt den væsentlige ændring af sådan et anlæg, en vurdering af miljøpåvirkning (UVP) iht. reglerne i miljøforenelighedsloven (UVPG). Vurderingen af miljøpåvirkningen (UVP) til det planlagte projekt, blev allerede gennemført i år 2023 til det planlagte projekt. Resultaterne blev implementeret i den foreliggende byplanlægning og vurderingen af miljøpåvirkningen (UVP) er vedlagt som bilag

Til den planlægningsmæssige sikring af det eksisterende lossepladsareal samt den planlagte lossepladsudvidelse kræves der ikke nogen procedure for udviklingsplanlægningen. Lossepladser godkendes via planlægningsgodkendelsesprocedure af hørings- og

planlægningsgodkendelsesmyndigheden. Inkluderingerne i præsentationerne af den 51. ændring i arealudnyttelsesplanen (FNP) sker på grund af den direkte driftsmæssige og rumlige sammenhæng til de andre driftsområder til afklaring på planlægningsniveau.

Driftsområde grusminedrift:

Grus er et alsidigt byggemateriale, som der eksempelvis kræves i byggeindustrien, til vand- og landskabspleje, erosionsbeskyttelse, til sport- og fritidsanlæg og meget mere. Grus udvindes, henholdsvis klargøres i forskellige kornstørrelser, fra betongrus til grusunderlag til muldjord og andre naturlige byggematerialer til hvert byggeprojekt. Samlet set, så spiller grus en afgørende rolle i den tyske byggebranche og infrastrukturudvikling, mens det samtidig også opfylder økologiske og æstetiske funktioner.

I statens udviklingsplan står følgende: *"Desuden er især grusminedrift i begyndelsen af værdikæden i en mangfoldig byggebranche, der beskæftiger mange mennesker. Sikring af den langsigtede forsyning af mineralressourcer gennem udpegning af tilstrækkelige ressourcebeskyttelsesområder er af stor økonomisk betydning for at sikre en bæredygtig og tilstrækkelig forsyning af disse ressourcer på grund af deres nuværende og fremtidige betydning som produktionsfaktor."* (Indenrigsministeriet for landområder, integration og ligestilling, delstaten Slesvig-Holsten 2021)

På grund af den afskrækkende efterspørgsel efter grus og sand planlægger virksomheden at udvide den eksisterende grusminedrift mod øst. De dertil beregnede arealer ligger umiddelbart grænsende mod det eksisterende driftssted.

Til den lovmæssige planlægning til sikring af grusminedrift kræves der ikke nogen procedure for udviklingsplanlægningen. Iht. § 35, stk. 1, nr. 3 i bygningsreglementet (BauGB) er dette privilegeret og tilladt for udendørs områder inden for udpegede udviklingszoner og er i øjeblikket allerede i tilladelsesprocessen. Inkluderingerne i præsentationerne af den 51. ændring i arealudnyttelsesplanen (FNP) sker på grund af den direkte driftsmæssige og rumlige sammenhæng til de andre driftsområder til afklaring på planlægningsniveau.

Driftsområde nedbrydning og genbrug:

Genbrugsområdet er af stor betydning for ressourcebeskyttelse. Genanvendelsen af materialer bidrager til sikring af naturlige ressourcer. Dette har langfristede fordele for miljøet og samfundet.

Materialerne, som fx. træ, beton, plastik, jordudgravning og byggeaffald, adskilles særskilt efter type, efter den selektive demontering, klargøres og indsættes efterfølgende som udskiftningsbyggemateriale eller med det formål at udvinde energi til termisk udnyttelse.

Driftsområdet, der er udpeget til udvidelse eller flytning af nedrivnings- og genbrugsaktiviteterne, er i øjeblikket udpeget som landbrugsjord i den gældende F-plan. Da den planlagte anvendelse ikke kan udvikles ud fra dette, eller den nuværende fremstilling er i modstrid med den planlagte anvendelse, skal F-planen ændres i det område, der er udpeget til dette formål. Derudover ønsker kommunen at undersøge miljøhensyn i forbindelse med forsigtighedsplanlægning gennem proceduren for udviklingsplanlægningen og udelukke eller reducere eventuelle potentielle påvirkninger fra starten.

Det planlagte byggeri og andre anvendelser vil blive specificeret i en efterfølgende procedure for udviklingsplanlægning og sikret i henhold til planlovgivningen ved hjælp af en juridisk bindende bestemmelse. Udviklingsplanen fastsætter juridisk bindende regler vedrørende typen og omfanget af fremtidig udvikling og anden anvendelse. Desuden skal kompensationen for indgrebene i naturmiljøet endeligt reguleres inden for rammerne af denne udviklingsplan.

2 Rammebetingelser

I den foreliggende begrundelse præsenteres F-planens mål, formål og væsentlige indflydelse. Den afdækker også behovet for byplanlægningen.

For at bevare miljøbeskyttelsens interesser, så gennemføres der en miljøvurdering, hvor de miljøaspekter, der er relevante for byggeplanlægningen, identificeres, beskrives, evalueres og dokumenteres i en miljørapport (§2a i bygningsreglementet BauGB). Miljøvurderingens resultat præsenteres i miljørapporten. Det udgør en separat del af begrundelsen.

2.1 Retsgrundlag

Den nuværende plan er henholdsvis baseret på:

- Statens planlægningslov i Slesvig-Holsten (Statens planlægningslov),
- Statens udviklingsplan (LEP),
- Regionalplan (RP),
- Landskabsrammeplan (LRP),
- Statsskovloven (LWaldG),
- Tysk lov om naturbeskyttelse (BNatSchG),
- Statens naturbeskyttelseslov (LNatSchG)
- Bygningsreglementet (BauGB),
- Forordning om bygningsbrug (BauNVO) og
- Plansymbolforordning (PlanzVO)

i de aktuelle gyldige udgaver.

Derudover blev specifikationerne i Harrislee-arealanvendelsesplanen (1973) og Harrislee-landskabsplanen (1995) taget i betragtning.

2.2 Krav til den overregionale og regionale planlægning

Iht. § 1, stk. 4 i bygningsreglementet (BauGB), så skal byggeplaner tilpasses rumordningens mål.

Krav til den overregionale planlægning

I *Statens udviklingsplan* (Ministeriet for indenrigs-, landdistrikts-, integrationsanliggender og Ligestillingsministeriet i delstaten Slesvig-Holsten 2021) er Harrislee kommune afbildet som et bymæssigt og landligt område i Flensborg. Harrislee er en sekundær bymidte og ligger øst for statens udviklingsakse. Biotopnetværkaksessystemets netværksakse samt diverse trafikakser løber gennem kommunen.

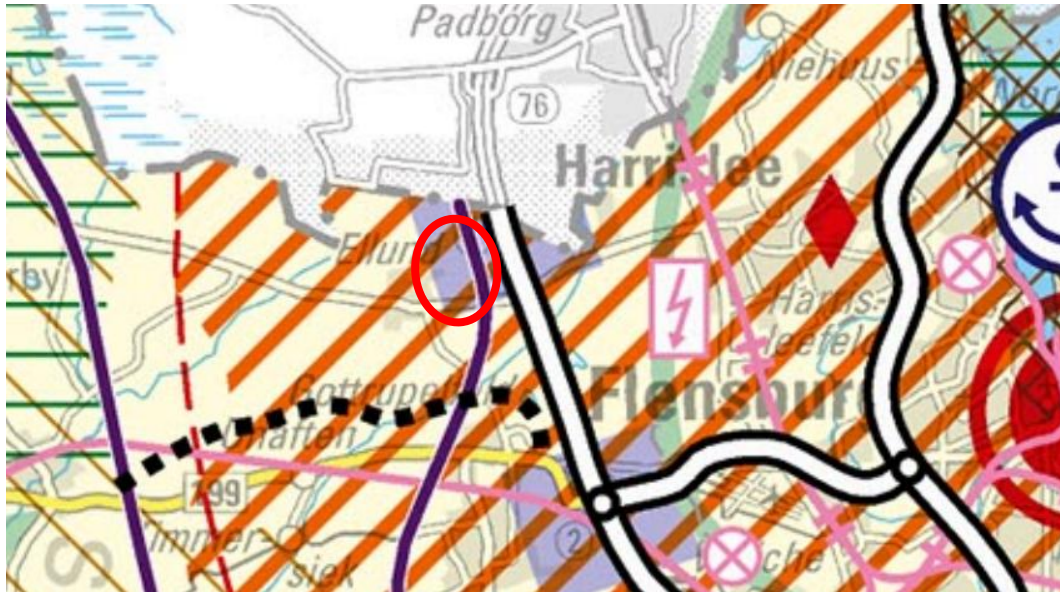

Illustration 2: Uddrag af statens udviklingsplan:

Statens udviklingsplan indeholder følgende princip vedrørende grusudvinding: *"Desuden er især grusminedrift i begyndelsen af værdikæden i en mangfoldig byggebranche, der beskæftiger mange mennesker. Sikring af den langsigtede forsyning af mineralressourcer gennem udpeging af tilstrækkelige ressourcebeskyttelsesområder er af stor økonomisk betydning for at sikre en bæredygtig og tilstrækkelig forsyning af disse ressourcer på grund af deres nuværende og fremtidige betydning som produktionsfaktor."* (Indenrigsministeriet for landområder, integration og ligestilling, delstaten Slesvig-Holsten 2021)

Statens udviklingsplan opstiller følgende principper vedrørende affaldsforebyggelse, genbrug og losseplads: *"Det økonomiske kredsløb bør konsekvent være rettet mod affaldsforebyggelse og genbrug. I Slesvig-Holsten bør der stilles affaldsbortskaffelsesanlæg til rådighed efter behov. Ved behov, så skal nye lokale steder til affaldsudnyttelse og bortskaffelse af affald, planlægningsmæssigt forberedes og sikres. Ved valg af sted til affaldsbortskaffelsesanlæg (fx. lossepladser), så skal der tages hensyn til en god transportforbindelse og en rimelig regional fordeling af anlæggene. Ved kontrol af stedets egnethed i forbindelse med nye lossepladser eller planlægningen til ny lossepladsvolumen, bør nedlagte og eksisterende lossepladser også tages i betragtning."*

I *regionalplanen* (Ministeriet for landdistrikter, landbrug og turisme 2002), er kommunen vist i det By-omkringliggende landområde samt en sekundær bymidte i udkanten af byen. Kommunen indeholder områder af særlig betydning for natur og landskab, samt et prioriteret område for naturbevarelse, som ligger i umiddelbar nærhed af ændringsområdet. Dele af kommunen ligger i et område med særlig betydning for grundvandsbeskyttelse.

Illustration 3: Uddrag af regionalplan

I udkastet til regionalplanen (delstatsregeringen Slesvig-Holsten 2025) er Harrislee kommune desuden udpeget som et udviklingsområde for turisme og rekreation samt et kerneområde for rekreation. Det skildrer også et regionalt vigtigt affaldsbortskaffelsesanlæg og et prioriteret område for udvinding af råmateriale nær overfladen.

Sikring af råmateriale

Udvidelsesområdet er et prioriteret område for udvinding af råmateriale nær overfladen. Udpegningen er baseret på kapitel 4.6.1, stk. 2, i LEP-opdateringen 2021, som er baseret på en tilsvarende vurdering fra den geologiske undersøgelse i delstaten Slesvig-Holsten. Udpegningen af prioriterede områder til udvinding af råmateriale nær overfladen, kræver en afvejning af konkurrerende geografiske behov og resulterer i, at den langsigtede beskyttelse af en udvindingsmulighed har forrang frem for andre arealanvendelsesinteresser.

Iht. kapitel 4.6.1, stk. 2, i statens udviklingsplan 2021 skal der i regionalplanen udpeges yderligere prioriterede områder til udvinding af råmateriale nær overfladen, hvor

- de forekomster, der ligger til grund for betegnelsen, er blevet tilstrækkeligt udforsket fra et råstofgeologisk perspektiv med hensyn til minimumskrav til kvaliteten, mængden og den geografiske udstrækning af deres råmaterialer, og som er vigtige for at imødekomme det regionale eller overregionale behov,
- og hvor der ikke kan tilbydes rimelige alternative muligheder for udvinding af et regionalt sjældent og sparsomt råmateriale

og hvor

- økologisk og landskabelig kompatibilitet stadig er sikret, samt
- gunstige transportveje (mellem udvindings-, klargørings- og videreforarbejdningssteder samt slutbrugerne) og en god forbindelse til trafikinfrastrukturen er sikret.

Udvindingsprojekter i prioriterede områder til udvindingen af råmateriale nær overfladen overholder regelmæssigt målsætningerne for rumordningen.

Illustration 4: Uddrag fra udkastet til den nye regionalplan

Følgende gælder for den *delvise opdatering af den regionale plan vedrørende vindenergi* (Indenrigsministeriet, Landdistrikter, Integration og Ligestillingsministeriet 2020): "I en dom fra 22.03.2023 (sagsnr.: 5 KN 53/21) erklærede den højere administrative domstol (OVG) Slesvig delstatsreguleringen over vindregionplan I i en retslig kontrolprocedure for ugyldig. Delstatsregeringen indgav efterfølgende en klage til den tyske forvaltningsdomstol over afslaget på at give tilladelse til appel. Den tyske forvaltningsdomstol har nu afvist denne klage. Det betyder, at regionalplanen for vindenergi for planlægningsrum I (Nordfrisland, Slesvig-Flensborg, Flensborg by) lovmæssigt ophæves. (Kilde: Pressemeddelelse fra d. 05.03.2024 under www.schleswig-holstein.de/innenministerium)."

Iht. *Delopstilling af regionalplanen for planlægningsrum I i Slesvig-Holsten* (2. udkast, juli 2025), så ligger ændringsområdet uden for planlagte prioriterede vindområder.

Inden for *Landskabsrammeplanen* (Ministeriet for energiomstilling, landbrug, miljø, natur og digitalisering af delstaten Slesvig-Holsten 2020), så er der på kort 1 vist et område til udvinding af drikkevand. Sydligt for ændringsområdet er biotopnetværkssystemets hovedfokusområde vist, nordøstlig ligger biotopnetværkssystemets hovedfokusområde, et prioriteret vandløb, et område som opfylder forudsætningerne for en beskyttelse som naturbeskyttelsesområde

samt et FFH-område. Nordøstlig for ændringsområdet ligger biotopnetværkssystemets forbindelsesakse som samtidig er udpeget som forbeholdsområde til natur og landskab.

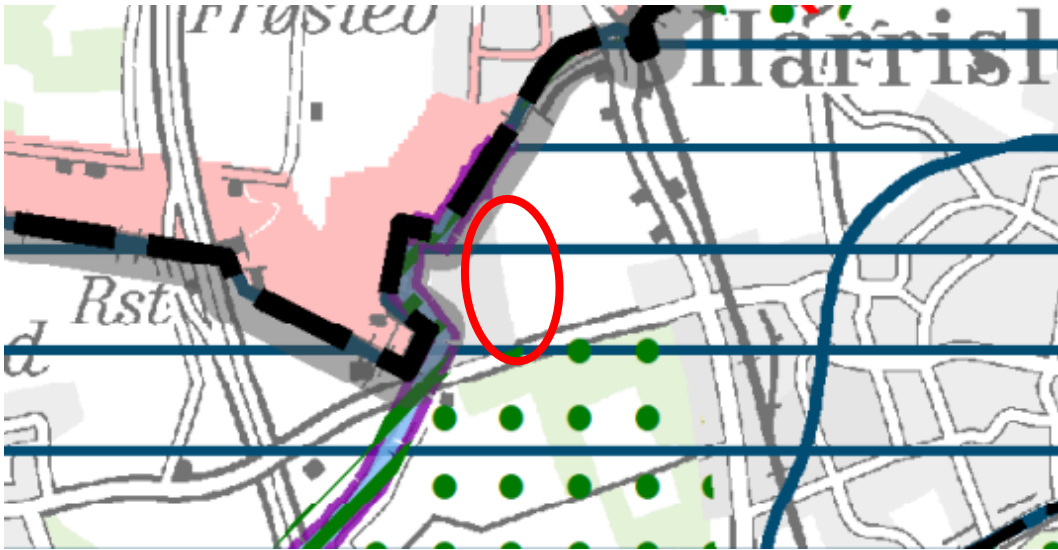

Illustration 5: Uddrag fra landskabsrammeplan kort 1

Kort 2 indeholder ingen udsagn vedrørende ændringsområdet. Sydvestlig ligger et område som er særlig egnet til rekreation, nordøstlig ligger et landskabsbeskyttelsesområde samt et andet område som er særlig egnet til rekreation.

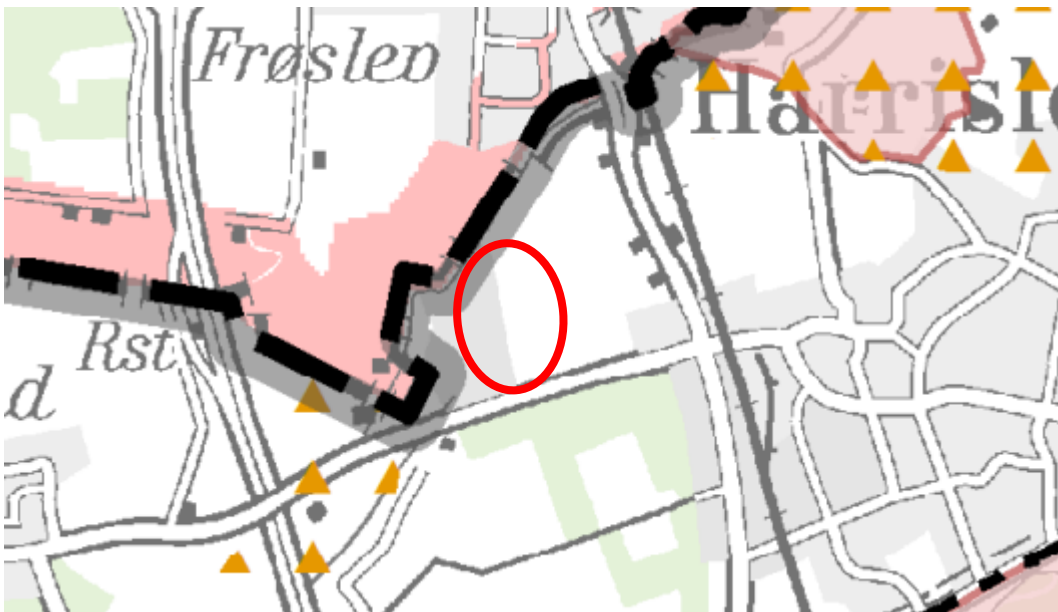

Illustration 6: Uddrag fra landskabsrammeplan kort 2

Kort 3 viser, at råmaterialer nær overfladen er placeret inden for forandringsområdet i Harrislee. Mod syd ligger skovområder >5 hektar, og mod sydvest ligger klimafølsomme jorde.

Illustration 7: Uddrag fra landskabsrammeplan kort 3

Krav til den regionale planlægning

I F-planen vises ændringsområdet som areal til landbruget. Området ligger inden for et landskabsbeskyttelsesområde. Der er vist diverse gravhøje.

Illustration 8: Uddrag af arealanvendelsesplan (1972)

Illustration 9: 35. Ændring af arealanvendelsesplanen (2006)

Den 35. ændring af FNP blev udarbejdet for de områder, der grænser op til ændringsområdet mod vest (godkendt 2006). Inden for denne ramme blev andre særlige områder med formålene "losseplads", "genbrug", "områder til afgravning" og "områder til foranstaltninger til beskyttelse, vedligeholdelse og udvikling af natur og landskab" identificeret som de primære anvendelser, og de er blevet udviklet og anlagt i overensstemmelse hermed i de senere år.

Illustration 10: Uddrag fra den eksisterende landskabsplan

I kommunens landskabsplan (eksisterende) er ændringsområdet vist som agerjord. Den overvejende del af ændringsområdegrænserne afgrænses med hække. Der er afbildet to stille vandmasser, såvel som deres placering inden for et beskyttet landskabsområde. Derudover er der vist et prioriteret areal til naturbeskyttelsen eksklusive de små vandmasser. Desuden ligger der i ændringsområdet to små successionsområder.

I landskabsplanen (udvikling) vises områderne delvis som "nydannelse af skov udvikling af naturtro skovselskaber" samt som områder, hvor tætheden af små

vandmasser skal øges. For vandområderne nordpå skal der udarbejdes et renatureringskoncept. Desuden er der vist en ny hækinstallation samt enkelte landskabsprægende træer.

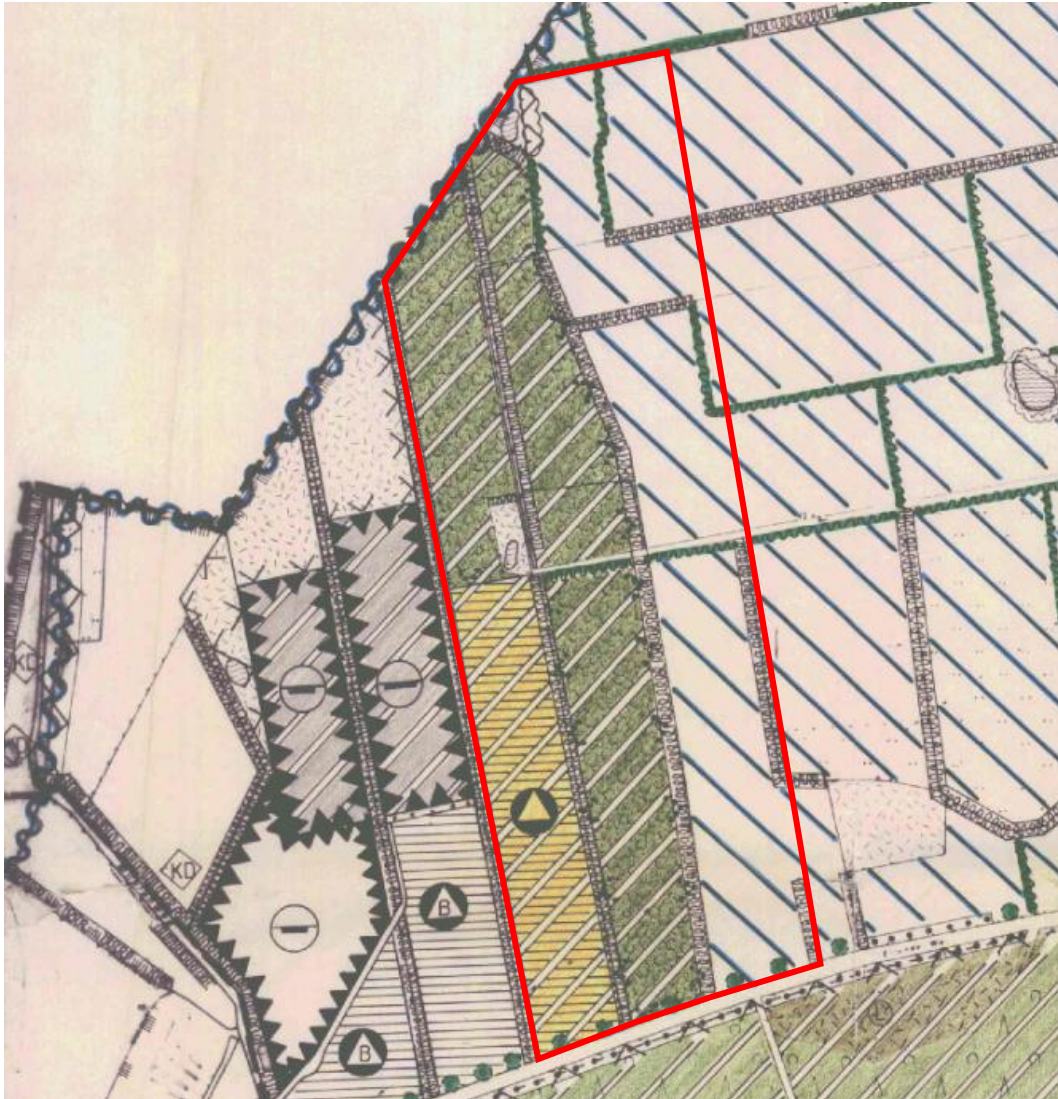

Illustration 11: Uddrag fra udvikling af landskabsplanen

2.3 Interkommunal afstemning

Iht. § 2, stk. 2 i bygningsreglementet (BauGB), så skal byggeplaner hos nabokommuner tilpasses hinanden. Berørte nabokommuner, blev inden for rammen af den tidlige instruktion, iht. § 4, stk. 1 i bygningsreglementet (BauGB), oplyst om planlægningen og opfordret til afstemning omkring deres interesser. Der blev hverken ytret bekymringer eller henvisninger.

3 Udgangssituation

3.1 Harrislee kommune

Harrislee kommune er en kommune som ligger vestligt for Flensborg, som ligger umiddelbart ved den danske grænse til Padborg. Den har et areal på 1.892 hektar og et indbyggertal på 11.910 indbyggere (Statistisk kontor for staten og delstaterne 2023).

3.2 Transportinfrastruktur

Den ydre transportinfrastruktur sker som hidtil via Ellundvej. Den indre transportinfrastruktur omsættes på lossepladsområdet.

3.3 Forsynings- og Bortskaffelsesindretning

Følgende beskriver de lokale forhold vedrørende forsynings- og bortskaffelsesindretning.

Vand

Forsyningen med drikke- og brugsvand foretages i Harrislee kommune via vandforeningen Nord.

Regnvand

Iht. planlægningskontoret IPP's miljøforenelighedskontrol (UVP) (IPP 2023, se bilag), så registreres overfladevand i perimetergrøfter ved foden af skråningen. Grøften er lavet som nedsivningstrug og kan i tilfælde af behov lade vandet løbe ud i udsivningsbassinet.

Principielt skal der tages hensyn til, at der iht. vedtægten hos vand- og jordforeningen Meyner Møllestrøm, skal holdes en vedligeholdelsesbeskyttelsesstrimmel, som er 7 meter lang, på begge sider af vandområder og rørledninger, i forbindelse med midlertidige og varige bygningsanlæg, opfyldninger, afgravninger og beplantninger, fri.

Spildevand

Iht. planlægningskontoret IPP's miljøforenelighedskontrol (UVP) (IPP 2023, se bilag), så registreres nedsivningsvandet iht. DIN 19667 og opsamles i opbevaringsbassin til nedsivningsvand. Nedsivningsvandet ledes til Flensborgs rensningsanlæg til spildevand via udløbspunktet på Galwik pumpestation.

Affald

Dagrenovation er Slesvig-Flensborgs kreds' ansvar og varetages af private virksomheder (Renovationsselskab Slesvig-Flensborg o.J). Der henvises til vedtægten (Økonomisk affaldsvedtægt -AWS).

Strøm

Strømforsyningen er sikret via eksisterende ledninger.

Strømforsyningen kan ske via forskellige udbydere, som for eksempel Stadtwerke Flensburg.

Telekommunikation

I Harrislee kommune gennemføres udbygningen af glasfiber gennem Stadtwerke Flensburg.

For korrekt håndtering af lægning af kommunikationslinjer skal der gives en skriftlig meddelelse til den valgte netværksoperatør om påbegyndelse af byggeriet og typen af nødvendige udviklingsforanstaltninger.

3.4 Brandbeskyttelse

I Harrislee kommune er der et frivilligt brandvæsen, som garanterer brandbeskyttelsen. Med oprettelsen af forsyningsledningen "Drikkevand", gennem den ansvarlige vandforening, så skal de nødvendige brandhaner installeres korrekt og mærkes med skilte iht. forskrifterne. Som grundlæggende beskyttelse, så skal en vandforsyning til brandslukning, som opfylder specifikationerne på instruktionsarket W 405 af den tyske gas- og vandforening (DVGW), sikre en brandslukningsvandforsyning på mindst 48 m³/h for en varighed af 2 timer (Tysk brandvæsenforening; tysk forening for gas- og vand 2018:1).

3.5 Immissioner

Eksisterende lydmission skyldes trafik til og fra lossepladsen, selve lossepladsen og intensiv landbrugsmæssig brug.

Lugtgener fra landbrugsmæssig brug i det omkringliggende område udgør en yderligere belastning.

Forurenende stoffer som støv- og lysemission, skyldes også lossepladsdriften.

3.6 Arkæologi og Monumentpleje

Ændringsområdet ligger i vid udstrækning inden for et arkæologisk interesseområde. Mod vest, i en afstand af cirka 500 meter eller mere, er der arkæologiske monumenter (megalitiske grave og gravhøje).

3.7 Forurenede steder

Der foreligger hidtil ingen oplysninger omkring forurenede og mistænkeligt forurenede steder inden for planlægningsoverfladen.

3.8 Natur og landskab

Ændringsområdet er karakteriseret af intensivt udnyttet landbrugsjord med et mere eller mindre veludviklet netværk af hække og træstriber. De er underlagt de særlige forskrifter i § 30, stk. 2 i tysk naturbeskyttelseslov (BNatSchG) / § 21, stk. 1 i statens naturbeskyttelseslov (LNaSchG).

I nordøst befinder sig FFH-området "Niehuuser tunneldal og Kruså med tilstødende arealer" i en afstand af ca. 1.000 m. Samtidig er dette område udpeget som hovedfokusområde for det landsdækkende biotopnetværkssystem. Et andet centralt område i det landsdækkende biotopnetværkssystem er "Stiftungsland Schäferhaus", som grænser op til Ellunder Weg (L 192) mod syd. Der drejer sig herved om et halvåbent græsningslandskab.

Det nordligt tilstødende "Dalområde Meynau" er ligeledes del af det landsdækkende biotopnetværkssystem og er tilsvarende udpeget som sekundær forbindelsesakse. Beskyttelses- og udviklingsformålene af denne forbindelsesakse tjener det barrierefrie økologiske netværk af levesteder og den uhindrede udveksling af populationer og individer af arter.

"Dalområdet Meynau" er udpeget som et "reservatområde for natur og landskab" i regionalplanen for planlægningsområde 1 – nyudvikling, udkast 2025. I disse

områder skal forholdsregler og planlægninger kun gennemføres, når de ikke påvirker den naturlige balance og landskabsbilledet i betragtelig grad og ikke fører til nogen negativ, varig forandring af landskabet. Betragtelige indgreb er kun acceptable, når de i overvejende interesse er nødvendige og udlignes i passende grad.

4 Indhold i den 51. arealanvendelsesplanændring

4.1 Planlagte beskrivelser

Iht. den planlagte brug indeholder den 51. ændring af FNP følgende beskrivelse:

Særligt byggeområde med tilstøt formål "Genbrug" (§ 1, stk. 1, nr. 4 i bygningsreglementet BauGB)

Udpegningen af et særligt byggeområde med formålet "Genbrug" er nødvendig for det beregnede område af ca. 9,5 hektar, da den planlagte brug ikke svarer til de oprindelige byggeområder i Forordning om bygningsbrug. Denne beskrivelse er nødvendig, for planlægningsretligt at sikre sortering, forarbejdningen og opbevaringen af afbrækkede materialer som træ, beton, plastik og byggeaffald I den gældende arealanvendelsesplan er dette areal udpeget som landbrugsareal, hvilket er det modsatte af den planlagte brug. Udviklingsplanen konkretiserer og fastsætter de byggemæssige og andre anvendelser i dette område.

Områder til forsyningsanlæg, affaldsbortskaffelse og spildevandsfjernelse samt til anlæg, indretninger og andre forholdsregler, som modvirker klimaforandringer (§ 5, stk. 2, nr. 2b, 4 i bygningsreglementet BauGB)

Beskrivelsen af disse arealer tjener den langfristede sikring af affaldsbortskaffelsen gennem lagring af affald, som ikke kan tilføres genbrugscyklussen igen. Ministeriet for Indenrigs-, Kommunale Anliggender, Boliger og Sport anser denne præsentation for at være grundlæggende passende. Harrislee losseplads præsenteres i udkastet i regionalplanens nyopstilling for planlægningsrum I 2023 som regional vigtigt affaldsbortskaffelsesanlæg og skal sikres og videreudvikles efter behov. Ud over lossepladsen er der også tilladt faciliteter til beskyttelse mod skadelige stoffer, såsom opsamlingsanlæg til spildevand. Denne beskrivelse er nødvendig for afklaring på planlægningsniveau, selvom deponeringsanlægget er godkendt via en planlægningsgodkendelsesprocedure. Arealet omfatter ca. 12,7 hektar.

Byggearealernes afgrænsning tager i den sydlige del hensyn til følgende nødvendige ryddede områder, som skal holdes fri for enhver byggemæssig udvikling:

Rørlagt foreningsvandløb: I henhold til Vand- og Jordforeningens bestemmelser skal en stribe på 7 m på begge sider af dette vandområde holdes fri for byggemæssig udvikling for at sikre vandområdets vedligeholdelse. I forbindelse med grusminedriften lægges et rørlagt foreningsvandløb mod den sydlige kant.

Tilbygningsbegrænsningszone: Langs den sydligt løbende L192 (Ellundvej) skal der iht. § 22 i trafikloven (StrG) holdes en 20 m bred tilbygningsbegrænsningszone fri for byggemæssig udvikling.

Skovafstand: Syd for L 192 (Ellunder Weg) skal der iht. § 24 i statsskovloven (LWaldG) holdes en 30 m bred stribe (skovafstand) fri for byggemæssig udvikling foran skoven.

Arealer til afgravning eller udvinding af mineralressourcer (§ 5, stk. 2, nr. 8 og stk. 4 i bygningsreglementet BauGB)

Beskrivelsen af dette areal tjener til sikringen af grus-tør minedrift. Udvidelsesområdet er i udkastet til den reviderede regionalplan 2023 udpeget som et prioriteret område for udvinding af råmateriale nær overfladen. Den langfristede sikring af mineralsk råmaterialeudvinding er af stor økonomisk betydning for byggebranchen og svarer til de fysiske rumordningsformål. Da grusminedrift er tilladt som en privilegeret aktivitet inden for planområdet uden for udpegede udviklingsområder i henhold til § 35, stk. 1, nr. 3, i det tyske bygningsreglement (BauGB), er fremstillingen i F-planen til afklaring på planlægningsniveau. Arealet omfatter ca. 4,7 hektar. Her blev der også taget hensyn til en 20 meter bred tilbygningsbegrænsningszone langs L192.

Områder til foranstaltninger til beskyttelse, vedligeholdelse og udvikling af natur og landskab (§ 5 stk. 2 nr. 10 og stk. 4 BauGB)

Beskrivelsen af disse arealer, som omfatter ca. 5,6 hektar, er nødvendig, for at sikre, pleje og udvikle de eksisterende biotoper som hække og små vandmasser. Disse biotoper er allerede underlagt de særlige forskrifter i § 30, stk. 2 i miljøbeskyttelsesloven (BNatSchG) og § 21, stk. 1 i statens miljøbeskyttelseslov (LNaSchG). Beskrivelsen omfatter en 3 meter bred beskyttelses- og vedligeholdelsesstribe, som skal holdes fri af enhver byggemæssig udnyttelse. Dette tjener den langfristede sikring af opretholdelsen samt plejen og udviklingen af biotoperne. Grænserne for byggearealerne blev defineret på en sådan måde, at der er taget behørigt hensyn til et "forbeholdsområde til natur og landskab", der er vist i regionalplanen i den nordlige del af planlægningsområdet.

De områder, der er omfattet af denne plan, omfatter eksisterende biotoper (hække og små vandmasser), som skal bevares i henhold til § 30 i den tyske naturbeskyttelseslov (BNatSchG), herunder en 3 m bred beskyttelses- og vedligeholdelsesstribe, der skal holdes fri for enhver form for byggeri. På denne måde kan opretholdelsen samt plejen og udviklingen af biotoperne sikres på lang sigt.

5 Virkninger af den 51. ændring af arealanvendelsesplanen

Med opstillingen af F-planen forberedes byggeprojekter og udnyttelser planlægningsretligt, som kan bringe følgende virkninger med sig:

Indvirkning på eksisterende anvendelser

- Arealernes landbrugsmæssige brugervenlighed går tabt.

Indvirkning på trafikken

- Der vil være en midlertidig stigning i trafikmængden i byggefasen.

Påvirkninger på natur, landskab og miljø

- Landskabet ændrer sig på grund af byggearbejdet.
- Gendyrkningslaget sørger for, at de strukturelle ændringer passer bedst muligt ind i landskabsbilledet.
- Jordstrukturen vil blive ødelagt nær overfladen i området omkring bygningerne og udgravningsområderne.

Planlægningens påvirkninger på miljøet og de enkelte beskyttelsesaktiver beskrives udførligt i miljørapporten, som er del af begrundelsen, og som der henvises til her.

Med planlægningen udløses der indgreb i naturen og landskabet, som skal udlignes. Afhandlingen om naturbeskyttelse til undersøgelsen af udlignings- og/eller erstatningsforanstaltninger skal specificeres i efterfølgende B-planlægningsprocedure.

MILJØRAPPORT

6 Indledning

Med henblik på miljøbeskyttelse udføres der i overensstemmelse med § 1, stk. 6, nr. 7, og § 1a i bygningsreglementet (BauGB) en miljøvurdering, hvor de sandsynlige væsentlige miljøpåvirkninger af planlægningen identificeres, beskrives og evalueres i denne miljørapport (§ 2, stk. 4, BauGB). Miljørapporten er en særskilt del i begrundelsen til arealanvendelsesplanen (F-plan) (§ 2a i bygningsreglementet BauGB).

Inden for rammen af myndighedernes tidlige deltagelse iht. § 4, stk. 1 i bygningsreglementet (BauGB), er myndighederne og andre offentlige interessegrupper, hvis opgaveområder kan blive berørt gennem planlægningen, blevet opfordret til at ytre sig med henblik på miljøvurderingens nødvendige omfang og detaljeringsgrad iht. § 2, stk. 4 i bygningsreglementet (BauGB). De fremlagte oplysninger og forslag blev taget i betragtning ved udarbejdelsen af miljørapporten.

IPP udførte en vurdering af miljøvirkningerne (VVM) i 2023 med henblik på at få tilladelse til udvidelsen af deponeringsanlægget på parcellerne 53, 7/3, 8/1 og 12/3 af matrikeldistrikt 1 Harrislee. UVP's resultater blev, så vidt disse kan overdrages på den foreliggende F-plan-ændring, optaget i miljørapporten.

6.1 Miljørapportens indhold

Miljørapporten er en del af udviklingsplanens begrundelse. Rapportens indhold er baseret på bestemmelserne i bilaget til §§ 2, stk. 4 og 2a i bygningsreglementet (BauGB).

I det væsentlige er dette:

- Kort præsentation af indholdet og udviklingsplanens vigtigste mål, samt beskrivelsen af de miljørelaterede målforestillinger af relevante speciallove og specialplaner.
- Status over de relevante aspekter for den aktuelle miljøtilstand (basis-scenarie), inklusive områdernes miljømæssige funktion, der forventes at blive væsentligt påvirket, og en oversigt over den sandsynlige udvikling af miljøtilstanden, hvis planen ikke gennemføres, i det omfang denne udvikling kan estimeres med en rimelig indsats i forhold til basis-scenariet på baggrund af tilgængelige miljøinformationer og videnskabelig viden

- Prognose over miljøtilstandens udvikling ved gennemførelse og ikke-gennemførelse af projektet iht. bilag 1 (til § 2, stk. 4 og §§ 2a og 4c i bygningsreglementet BauGB).
- Beskrivelse af de planlagte forholdsregler til undgåelse, forringelse og til udligning af indgrebet samt i givet fald planlagte overvågningsforanstaltninger
- Andre kommende planlægningsmuligheder
- En beskrivelse af de betragtelige ugunstige påvirkninger
- Beskrivelse af fremgangsmåden ved miljøvurderingen med henvisninger til problemer, som fx tekniske huller og manglende viden ved gennemførelsen
- Generel forståelig sammenfatning af erklæringerne
- En referenceliste over kilderne

6.2 Indhold i den 51. arealanvendelsesplanændring

6.2.1 Planlægningens krav og mål

Harrislee kommune vil bestræbe sig på at understøtte og skabe det planlægningsmæssige retsgrundlag, en omstrukturering og videreudvikling af det eksisterende driftssted til en lokal nedrivnings-, losseplads- og genbrugsvirksomhed. Virksomheden er med 65 medarbejdere en vigtig arbejdsplads i kommunen og regionen. Derudover er alle virksomhedens ydelser af stor offentlig interesse, da de er afgørende for befolkningens sikkerhed og sundhed samt beskyttelsen af miljøet.

Kompleksiteten i forbindelse med de beskrevne forretningsområder er forbundet med et stort arealforbrug. Dette skal udvides for at imødekomme den løbende efterspørgsel efter grus, den stigende betydning af professionel genbrug og de høje standarder for lossepladser. Den planlagte udvidelse har også til formål at optimere interne arbejdsgange og dermed sikre arbejdsforhold i fremtiden. Områdets samlede størrelse, som skal ændres, er ca. 32 hektar. Heraf er ca. 12,7 hektar beregnet til lossepladsen, ca. 9,5 hektar til genbrugsområdet og ca. 4,7 hektar til grusminedrift. De resterende ca. 5,2 hektar er udpeget til begrønning, beplantning og kompenserende foranstaltninger.

6.2.2 Planlagte beskrivelser

Iht. den planlagte brug indeholder den 51. ændring af FNP følgende beskrivelse:

Særligt byggeområde med tilsigtet formål "Genbrug" (§ 1, stk. 1, nr. 4 i bygningsreglementet BauGB)

Udpegningen af et særligt byggeområde med formålet "Genbrug" er nødvendig for det beregnede område af ca. 9,5 hektar, da den planlagte brug ikke svarer til de oprindelige byggeområder i Forordning om bygningsbrug. Denne beskrivelse er nødvendig, for planlægningsretligt at sikre sortering, forarbejdningen og opbevaringen af afbrækkede materialer som træ, beton, plastik og byggeaffald I den gældende arealanvendelsesplan er dette areal udpeget som landbrugsareal, hvilket er det modsatte af den planlagte brug. Udviklingsplanen konkretiserer og fastsætter de byggemæssige og andre anvendelser i dette område.

Områder til forsyningsanlæg, affaldsbortskaffelse og spildevandsfjernelse samt til anlæg, indretninger og andre forholdsregler, som modvirker klimaforandringer (§ 5, stk. 2, nr. 2b, 4 i bygningsreglementet BauGB)

Beskrivelsen af disse arealer tjener den langfristede sikring af affaldsbortskaffelsen gennem lagring af affald, som ikke kan tilføres genbrugscyklussen igen. Ministeriet for Indenrigs-, Kommunale Anliggender, Boliger og Sport anser denne præsentation for at være grundlæggende passende. Harrislee losseplads præsenteres i udkastet i regionalplanens nyopstilling for planlægningsrum I 2023 som regional vigtigt affaldsbortskaffelsesanlæg og skal sikres og videreudvikles efter behov. Ud over lossepladsen er der også tilladt faciliteter til beskyttelse mod skadelige stoffer, såsom opsamlingsanlæg til spildevand. Denne beskrivelse er nødvendig for afklaring på planlægningsniveau, selvom deponeringsanlægget er godkendt via en planlægningsgodkendelsesprocedure. Arealet omfatter ca. 12,7 hektar.

Byggearealernes afgrænsning tager i den sydlige del hensyn til følgende nødvendige ryddede områder, som skal holdes fri for enhver byggemæssig udvikling:

Rørlagt foreningsvandløb: I henhold til Vand- og Jordforeningens bestemmelser skal en stribe på 7 m på begge sider af dette vandområde holdes fri for byggemæssig udvikling for at sikre vandområdets vedligeholdelse.

Tilbygningsbegrænsningszone: Langs den sydligt løbende L192 (Ellundvej) skal der iht. § 22 i trafikloven (StrG) holdes en 20 m bred tilbygningsbegrænsningszone fri for byggemæssig udvikling.

Skovafstand: Syd for L 192 (Ellunder Weg) skal der iht. § 24 i statsskovloven (LWaldG) holdes en 30 m bred stribe (skovafstand) fri for byggemæssig udvikling foran skoven.

Arealer til afgravning eller udvinding af mineralressourcer (§ 5, stk. 2, nr. 8 og stk. 4 i bygningsreglementet BauGB)

Beskrivelsen af dette areal tjener til sikringen af grus-tør minedrift. Udvidelsesområdet er i udkastet til den reviderede regionalplan 2023 udpeget som et prioriteret område for udvinding af råmateriale nær overfladen. Den langfristede sikring af mineralsk råmaterialeudvinding er af stor økonomisk betydning for byggebranchen og svarer til de fysiske rumordningsformål. Da grusminedrift er tilladt som en privilegeret aktivitet inden for planområdet uden for udpegede udviklingsområder i henhold til § 35, stk. 1, nr. 3, i det tyske bygningsreglement (BauGB), er fremstillingen i F-planen til afklaring på planlægningsniveau. Arealet omfatter ca. 4,7 hektar. Her blev der også taget hensyn til en 20 meter bred tilbygningsbegrænsningszone langs L192.

Områder til foranstaltninger til beskyttelse, vedligeholdelse og udvikling af natur og landskab (§ 5 stk. 2 nr. 10 og stk. 4 BauGB)

Beskrivelsen af disse arealer, som omfatter ca. 5,6 hektar, er nødvendig, for at sikre, pleje og udvikle de eksisterende biotoper som hække og små vandmasser. Disse biotoper er allerede underlagt de særlige forskrifter i § 30, stk. 2 i miljøbeskyttelsesloven (BNatSchG) og § 21, stk. 1 i statens miljøbeskyttelseslov (LNaSchG). Beskrivelsen omfatter en 3 meter bred beskyttelses- og vedligeholdelsesstribe, som skal holdes fri af enhver byggemæssig udnyttelse. Dette tjener den langfristede sikring af opretholdelsen samt plejen og udviklingen af biotoperne. Grænserne for byggearealerne blev defineret på en sådan måde, at der er taget behørigt hensyn til et "forbeholdsområde til natur og landskab", der er vist i regionalplanen i den nordlige del af planlægningsområdet.

De områder, der er omfattet af denne plan, omfatter eksisterende biotoper (hække og små vandmasser), som skal bevares i henhold til § 30 i den tyske naturbeskyttelseslov (BNatSchG), herunder en 3 m bred beskyttelses- og vedligeholdelsesstribe, der skal holdes fri for enhver form for byggeri. På denne måde kan opretholdelsen samt plejen og udviklingen af biotoperne sikres på lang sigt.

6.3 Miljøbeskyttelsesmål fra overordnede speciallove og fagplaner og deres hensyntagen

(Nr. 1 b i Bilag 1 til bygningsreglementet BauGB)

6.3.1 Speciallove

Tysk lov om naturbeskyttelse (BNatSchG),

§ 1 i tysk lov om naturbeskyttelse (BNatSchG): "Natur og landskab skal, på grund af deres egen værdi og som grundlag for menneskers liv og sundhed, også beskyttes i overensstemmelse med følgende afsnit, både i befolkede og ubefolkede områder, på en måde, der er i overensstemmelse med vores ansvar over for fremtidige generationer, således

1. at den biologiske mangfoldighed,

den naturlige balances ydeevne og funktionalitet, inklusive regenerationsevne og bæredygtig udnyttelse af naturressourcer, samt
2. naturens og landskabets mangfoldighed, unikke karakter og skønhed samt den rekreative værdi

sikres permanent; beskyttelsen omfatter også vedligeholdelsen, udviklingen og, hvor det er nødvendigt, genskabelsen af natur og landskab (generelt princip)."

§ 1 (5) i tysk lov om naturbeskyttelse (BNatSchG) (naturbeskyttelsens og landskabsplejens mål) kræver derudover: "Store, stort set uskårne landskabsområder skal bevares mod yderligere skæring. Det nye krav i forbindelse med allerede bebyggede arealer samt bebyggelsen af ubebyggede arealer i det beplantede og ubeplantede indvendige område, så vidt de ikke er beregnet til grønne områder, har forrang frem for anvendelse af frie arealer i udendørs området".

§ 44 i tysk lov om naturbeskyttelse (BNatSchG) repræsenterer den centrale nationale regulering for beskyttelse af særlige arter. Den indeholder forskellige forbudte handlinger for de særligt beskyttede samt de strengt beskyttede dyr og planter.

Iht. § 44, stk. 1 i tysk lov om naturbeskyttelse (BNatSchG) skal det kontrolleres, om der gennem projektets realisering kan effektueres adgangsbegrænsninger iht. EU-lovgivning på særlige eller strengt beskyttede arter.

Betragtningen omkring den særlige beskyttelse af arter inden for rammen af miljørapporten, skete på basis af en relevanskontrol i form af en projektspecifik

lagdeling iht. det kontrolrelevante artsspektrum. Derfor vil arter, for hvilke en prohibitiv påvirkning fra bygningsplanlægning ikke kan antages i henhold til den nuværende viden og på baggrund af generelt anerkendte kontrolmetoder, ikke blive undersøgt (Proceduremæssig kendelse, dekret fra ministeriet for indenrigs, landdistrikter og integration i delstaten Slesvig-Holsten af 05.02.2019).

Principperne og målene for naturbeskyttelse og landskabspleje fastlægges i § 2 (1) i tysk lov om naturbeskyttelse (BNatSchG). Her nævnes interesserne for naturbeskyttelsesvarerne (mennesker, dyr og planter, jord og areal, vand, klima, luft og landskab).

§ 20 / § 21 i tysk lov om naturbeskyttelse (BNatSchG): I begge disse paragraffer er biotopnetværket og biotopforbindelsen lovmæssigt forankret. Iht. det skal der udvikles et biotopnetværkssystem på op til mindst 10 % af landarealet. Det skal også tjene til forbedring af sammenhængen af det europæiske områdebeskyttelsessystem Natura 2000.

§ 34, stk. 1 i tysk lov om naturbeskyttelse (BNatSchG): "Projekter skal kontrolleres for deres forenelighed med opretholdelsesmålene til et Natura 2000-areal inden deres godkendelse eller gennemførelse, når de enkeltvis eller i forbindelse med andre projekter eller planer er egnet til at påvirke området betragteligt og ikke umiddelbart tjener til administration af området. Så vidt et Natura 2000-område er en beskyttet del af natur og landskab iht. § 20, stk. 2, så resulterer målestokkene for foreneligheden i forbindelse med beskyttelsesformålet og de dertil udstedte forskrifter, når der herved allerede er blevet taget hensyn til de enkelte opretholdelsesmål. Til kontrol for foreneligheden samt forudsætningerne iht. stk. 3 til 5, så skal projektparten fremlægge de nødvendige bilag."

Den tyske jordbeskyttelseslov (BBodSchG)

§ 1 i tysk lov om jordbeskyttelse (BBodSchG): Formålet med denne lov er at sikre eller genoprette jordens funktioner på en bæredygtig måde. Til det skal skadelige jordforandringer afværges, jorden og forurenede områder, samt herigennem forårsaget vandforurening fornyes og der skal træffes forebyggende foranstaltninger mod ugunstig indflydelse på jorden. Ved påvirkning af jorden bør forringelser af dens naturlige funktioner, samt dens funktion som arkiv for natur- og kulturhistorie, så vidt muligt undgås.

Tysk lov om immissionskontrol (BlmSchG)

§ 1 (1) i tysk lov om immisionskontrol (BlmSchG): Formålet med denne lov er at beskytte mennesker, dyr og planter, jord, vand, atmosfæren samt kulturelle og andre materielle aktiver mod skadelige miljøpåvirkninger (støj, luftforurening, lys) og forebygge skadelige miljøpåvirkninger.

§ 50 i tysk lov om immissionskontrol (BlmSchG): "Iht. rumligt betydningsfulde planlægninger og foranstaltninger, så skal de til en bestemt brug beregnede arealer tilordnes til hinanden, så skadelige miljøpåvirkninger og gennem alvorlige trafikulykker, iht. artikel 3, nummer 13 i retningslinje 2012/18/EU i driftsområder opståede indvirkninger på de områder som udelukkende eller overvejende er steder, hvor der bor mennesker samt på andre sårbare områder, især offentligt benyttede områder, vigtige transportruter, fritidsområder og set ud fra det synspunkt, hvad særligt værdifulde eller følsomme områder og offentligt benyttede bygninger angår, så vidt muligt undgås. Ved rumligt betydningsfulde planlægninger og foranstaltninger i områder, hvor de i den juridiske regulering iht. § 48a (1) i tysk lov om immissionskontrol (BlmSchG) fastlagte immissionsgrænseværdier og målværdier ikke overskrides, så skal der ved afvejningen af de berørte interesser tages hensyn til opretholdelsen af den bedst mulige luftkvalitet."

Lov om beskyttelse af monumenter (DSchG)

§ 1 (1) i lov om beskyttelse af monumenter (DSchG): "Beskyttelse af monumenter og monumentpleje er i offentlighedens interesse. De tjener til beskyttelsen, opretholdelsen og plejen af de kulturelle livsgrundlag, hvor, med ansvaret for fremtidige generationer i tankerne, den særlige omsorg for hver enkelt person og fællesskabet, er blevet betroet. Disse fredede kulturobjekter skal behandles skånsomt og værdibevarende inden for rammen af en bæredygtig ressourceudnyttelse.

Lov om vandressourcer (WHG)

§ 1: Formålet med denne lov er at beskytte vandløbene som bestanddel af naturen, menneskers livsgrundlag, dyrenes og planternes livsrum, samt som brugbart gode, gennem en bæredygtig vandforvaltning.

6.3.2 Mål fra fagplaner

Følgende overregionale og lokale retningslinjer og planer for landskabsplanlægning anvendes:

- Statens udviklingsplan (LEP), opdatering (2021)
- Regionalplan (RP) til planlægningsområde V (2002)
- Regionalplan I, nyopstilling (2. udkast 2025)
- Landskabsrammeplan (LRP) til Planlægningsrum I (2020)
- Harrislee kommunes arealanvendelsesplan (1973)
- Harrislee kommunes landskabsplan (1995)

Krav til den overregionale planlægning

I *Statens udviklingsplan* (Ministeriet for indenrigs-, landdistrikts-, integrationsanliggender og Ligestillingsministeriet i delstaten Slesvig-Holsten 2021) er Harrislee kommune afbildet som et bymæssigt og landligt område i Flensborg. Harrislee er en sekundær bymidte og ligger øst for statens udviklingsakse. Biotopnetværkssystems netværksakse (på landsplan) samt diverse trafikakser løber gennem kommunen.

I *Regionalplan V* (Ministeriet for landdistrikter, landbrug og turisme 2002), er kommunen vist i det by-omkringsliggende landområde samt en sekundær bymidte i udkanten af byen. Kommunen indeholder områder af særlig betydning for natur og landskab, samt et prioriteret område for naturbevarelse, som ligger i umiddelbar nærhed af ændringsområdet. Dele af kommunen ligger i et område med særlig betydning for grundvandsbeskyttelse.

I *Regionalplanens 2. udkast* (Delstatsregeringen Slesvig-Holsten 2025) vises Harrislee kommune desuden som udviklingsområde for turisme og rekreation samt som kerneområde til rekreation. Ændringsområdet omfatter også et regionalt vigtigt affaldsbortskaffelsesanlæg og et prioriteret og forbeholdsområde til udvinding af råmateriale nær overfladen. I den nordlige del af ændringsområdet løber der et lineært forbeholdsområde til natur og landskab langs den føderale grænse.

Inden for *Landskabsrammeplanen* (Ministeriet for energiomstilling, landbrug, miljø, natur og digitalisering i delstaten Slesvig-Holsten 2020), så er der på kort 1 vist et område til udvinding af drikkevand. Sydligt for ændringsområdet er biotopnetværkssystems hovedfokusområde vist, nordøstlig ligger biotopnetværkssystems hovedfokusområde, et prioriteret vandløb, et område som opfylder forudsætningerne for en beskyttelse som naturbeskyttelsesområde samt et FFH-område. Nord for ændringsområdet ligger *netværksaksen "Meynau*

dalområde" til det landsdækkende biotonetværkssystem med udviklingsmålet: "Udvikling af et naturtro, vidtgående skovklædt dalrområde".

Kort 2 indeholder ikke nogen udsagn vedr. ændringsområdet. Sydvestlig ligger et område som er særlig egnet til rekreation, nordøstlig ligger et landskabsbeskyttelsesområde samt et andet område som er særlig egnet til rekreation.

Kort 3 viser, at råmaterialer nær overfladen er placeret inden for forandringsområdet i Harrislee. Mod syd ligger skovområder >5 hektar, og mod sydvest ligger klimafølsomme jorde.

Krav til den regionale planlægning

I F-planen er ændringsområdet vist som et område til landbrug og et landskabsbevaringsområde, hvilket siden er blevet ophævet.

I kommunens landskabsplan (eksisterende) er ændringsområdet vist som agerjord og et beskyttet landskabsområde, hvilket siden er blevet ophævet. Den overvejende del af ændringsområdegrænserne afgrænses med hække. Der vises to stille vandområder. Derudover er der vist et prioriteret areal til naturbeskyttelsen eksklusive de små vandmasser. Desuden ligger der i ændringsområdet to små successionsområder.

Som naturbeskyttelsesfaglige udviklingsmål er følgende foranstaltninger indeholdt:

- Udvikling af naturtro skovområder
- Forøgelse af tætheden af små vandmasser i visse områder
- For vandområderne nordpå skal der udarbejdes et renatureringskoncept.
- Ny hækinstallation samt beplantning med enkelte landskabsprægende træer.

7 Beskrivelse og evaluering af de betragtelige miljøpåvirkninger

De væsentlige miljøpåvirkninger af planlægningen fastlægges og vurderes i forhold til det beskyttede aktiv i hvert enkelt tilfælde. Dertil fremlægges i underpunkt a) en status over de relevante aspekter omkring den aktuelle miljøtilstand (basis-scenarie) inklusive arealernes miljømæssige funktion, som sandsynligvis påvirkes betragteligt og en oversigt over den sandsynlige udvikling i miljøtilstanden ved ikke-gennemførelse af planlægningen. Desuden er prognosen vedrørende udviklingen af miljøtilstanden under implementeringen af planlægningen under b)

angivet som værende tildelt de beskyttede ressourcer. Grundlaget er bilag 1 i bygningsreglementet (BauGB) punkt 2, afsnit a) og b).

Prognosebearbejdningen (b) udføres først for alle beskyttede ressourcer i forhold til bygge- (ba) og driftsbetingede (be) påvirkninger iht. bilag 1 i bygningsreglementet (BauGB), afsnit 2 b) aa)-hh) i tabelform. Tallene 0 - 12 står derved for 0 = ingen, 1 = direkte, 2 = indirekte, 3 = sekundær, 4 = kumulative, 5 = grænseoverskridende, 6 = på kort sigt, 7 = på mellemlang sigt, 8 = på lang sigt, 9 = konstante, 10 = midlertidige, 11 = positive og 12 = negative påvirkninger i forbindelse med planlægningen.

Hvis der identificeres direkte eller potentielle påvirkninger af planlægningen, beskrives disse også i forhold til beskyttede aktiver ved hjælp af det tidligere beskrevne system med en bogstav- og talkombination for den respektive påvirkning i tabellens nederste række og i beskrivelsen af anlægs- og driftsrelaterede effekter nedenfor.

Effekter, der ikke er synlige eller udelukkes af planens virkninger, er udtrykkeligt ikke beskrevet i prognoseteksten. Disse er vist i tabellen med et "0", der angiver ingen mærkbare effekter.

Kravene i art. 13, stk. 1 og 2 iht. Seveso-III-retningslinje omsættes i Tyskland i væsentlig grad gennem § 50, sætning 1 i tysk lov om immissionskontrol (BImSchG). I forbindelse med rumligt betydningsfulde planlægninger og foranstaltninger, så skal de til en bestemt brug beregnede arealer tilordnes til hinanden, så skadelige miljøpåvirkninger og gennem alvorlige trafikulykker, iht. artikel 3, nummer 13 i retningslinje 2012/18/EU i driftsområder opståede indvirkninger på de områder som udelukkende eller overvejende er steder hvor der bor mennesker samt på andre sårbare områder, især offentligt benyttede områder, vigtige transportruter, fritidsområder og set ud fra det synspunkt hvad særligt værdifulde eller følsomme områder og offentligt benyttede bygninger angår, så vidt muligt undgås. Der foreligger ikke nogen henvisninger og antagelser til den tiltænkte byplanlægning om, at ændringsområdet befinder sig i nærheden af såkaldte "større ulykkesfarevirksomheder", eller at de krævede sikkerhedsafstande i henhold til KAS-18 til sådanne virksomheder ikke er overholdt i forhold til det planlagte særlige område som en beskyttelseskrævende anvendelse. Derfor præsenteres der ingen mærkbar miljøpåvirkning i den følgende prognoseanalyse vedrørende beskyttede aktiver.

De følgende kapitler udleder foranstaltninger fra prognoseanalysen for at undgå, minimere og kompensere for de betydelige negative miljøpåvirkninger.

7.1 Satus og evaluering af miljøtilstanden (basis-scenarie) og prognose over udviklingen af miljøtilstanden ved gennemførelsen af planlægningen.

7.1.1 Beskyttelsesgode menneske

Et intakt miljø er menneskets livsgrundlag. Dermed er mennesket indirekte berørt af alle indflydelser på beskyttelsesgoderne. Sikring af grundlaget for liv og sundhed samt naturens og landskabets rekreative værdi er omfattet af § 1 i tysk lov om naturbeskyttelse (BNatSchH). For beskyttelsesgodet mennesker lægges der særlig vægt på sundhedsmæssige forringelser, primært forårsaget af støj og andre emissioner, samt begrænsninger af rekreative og fritidsfunktioner og livskvaliteten.

a) Bestand

Bolig

Ændringsområdet ligger i det strukturelle udendørs område ved *Ellundvej*. De nærmeste fritliggende boliger ligger i en afstand af ca. 500 meter østligt samt 400 meter sydvestligt i forhold til lossepladsen. Den nærmeste sammenhængende boligudvikling ligger ca. 400 meter nordligt i *Padborg* (DK). De to boligudviklinger er allerede beskyttet mod udsigt af hække, træer og forsyningsbygninger. Udsigten fra byudviklingen i *Padborg* beskyttes gennem afstanden samt en meget tæt skovbestand ved den føderale grænse.

Rekreation

Selve ændringsområdets placering egner sig ikke til den landskabsrelaterede lokale rekreation. Gennem lossepladsens strukturelle bestand og det daglige arbejde, så er der ikke nogen optimal grundforudsætning til den lokale rekreation i ændringsområdet eller på transportruterne i omgivelserne; her især *Ellundvej*. Derimod befinder der sig sydligt omfangsrige og førsteklases arealer til den lokale rekreation, i det naboliggende *Stiftelsesland Schäferhaus* samt ved den nordvestlige kant, som ligger ved beskyttelsesområdet *Søndermose* (DK) nordligt for den føderale grænse. Turister kan benytte de omkringliggende cykelstier og vandrestier i nærheden af skifteområdet.

Forbelastninger

De immissioner som opstår gennem den landbrugsmæssige brug, den daglige drift på lossepladsen og genbrugsarealerne, samt grus- og sandudvindingen (støj, støv og lugt) er en forbelastning.

Fejlrettelse

I umiddelbar omgivelse (mindre end 300 m) er der aktuel ikke nogen fejlrettelser. Der består ikke noget nærmere kontrolbehov.

Ved ikke-gennemførelse af planlægningen sker der ikke nogen ændring i miljøtilstanden og er dermed ikke til nogen større indvirkninger på beskyttelsesgodet menneske.

b) Miljøpåvirkninger ved gennemførelse af planlægningen

	Miljøpåvirkninger under bygge- og driftsfasen (Ba og Be) ifølge							
Beskyttede ressourcer	i forbindelse med bygge- og nedrivningsarbejdet	brugen af naturlige ressourcer samt under hensyntagen af deres bæredygtige rådighed	arten og mængden af emissioner samt forårsagelsen af chikane	arten og mængden af det skabte affald og dets fjernelse og udnyttelse	risici for menneskers helbred, den kulturelle arv eller miljøet gennem ulykker eller katastrofer	kumuleringen med andre planer	indvirkningerne på klimaet og over for klimaforandrings følger	de anvendte materialer og teknikker
Menneske	Ba: 1, 6, 10	Be: 2, 8	Ba: 1, 6, 10 Be: 8	0	0	0	0	0

0 = ingen, 1 = direkte, 2 = indirekte, 3 = sekundær, 4 = kumulative, 5 = grænseoverskridende, 6 = på kort sigt, 7 = på mellemlang sigt, 8 = på lang sigt, 9 = konstante, 10 = midlertidige, 11 = positive og 12 = negative indvirkninger

Byggebetingede påvirkninger

Under byggefasen i forbindelse med de planlagte planer, skal der regnes med gener på grund af støv, støj og rystelser, som forårsages af entreprenørmaskiner og entreprenørkøretøjer under udviklingsarbejdet. Støv- og støjvurderinger fra eksperter fremsætter iht. TA luft og TA støj dog ingen forventede negative påvirkninger. (Lairm Consult 2023a; Lairm Consult 2023b).

Da det her drejer sig om midlertidige foranstaltninger, kan betragtelige gener i forbindelse med beskyttelsesgodet menneske, menneskers sundhed og rekreationsfunktionen sikkert udelukkes.

Driftsbetingede påvirkninger

Under driftsfasen skal der ligeledes regnes med støv, støj og rystelser gennem køretøjerne og køretøjernes til- og frakørsel på driftsområdet. Ved den lydtekniske undersøgelse opfyldte støjen kravene til TA støj, samt immissionsprognoserne for støv kravene til TA luft (Lairm Consult 2023a; Lairm Consult 2023b), så der kan dermed ikke forventes nogen skadelige påvirkninger.

Den samlede mængde af de udstødte forurenende stoffer forbliver gennem det samme antal af køretøjer og maskiner konstant, så der kan ikke forventes nogen væsentlig forværring.

Der kan forventes lysimmission under de tidlige- og sene aftentimer i vinterhalvåret. Disse vil dog begrænse sig til arbejdsområderne og ikke omfatte hele lossepladsområdet. Om natten kan man ikke forvente lysimmission, da der ikke arbejdes i nattetimerne.

Lugt kan ikke forventes på grund af affaldstyperne.

Gennem de eksisterende hække samt gendyrkningslaget forventes der ingen betragtelige påvirkninger for udsigtsforhold fra beboelsesejendomme og vandrestier.

7.1.2 Beskyttelsesgode dyr, planter og biologisk mangfoldighed

Vildt levende dyr og planter, deres livsfællesskaber samt deres biotoper og levesteder, også med henblik på deres respektive funktioner i naturen, skal opretholdes iht. den tyske lov om naturbeskyttelse (BNaSchG). Til varig sikring af den biologiske mangfoldighed, så er også sikringen af levedygtige populationer og udskiftningen mellem populationerne væsentlige mål for naturbeskyttelse.

a) Bestand

Ændringsområdet ligger nordpå, i et forbeholdsområde for natur og landskab, samt i en kompondakse af områder med særlig egnethed til opbygning af beskyttelsesområdet og biotopnetværkssystemet. Ændringsområdet befinder sig uden for områder med en national eller europæisk territorial beskyttelsesstatus (NSG, LSG, Natura 2000).

Planter

De forekommende biotoptyper er dokumenteret iht. standardlisten over biotoptyperne i Slesvig-Holsten (Statens miljøkontor, 2024).

Ændringsområdet er aktuel underlagt en intensiv landbrugsmæssig brug (AAy) eller benyttes allerede gennem losseplads- og afgravningsarealer (XAg). Områderne er forholdsvis fattige på arter. Markhække- eller hækstrukturer (HFy, HWy) eksisterer i kantområderne samt i det nordlige ændringsområder, også inden for arealerne. De delvis tætte hækstrukturer er hidtil nærmest forblevet upåvirket og er et værdifuldt livsrum for planteverdenen. Hækkene og markhækkene er lovmæssigt beskyttede biotoper iht. § 21, stk. 1, nr. 4 i statens naturbeskyttelseslov (LNaSchG).

I ændringsområdets nordlige del befinder sig et lille blandet skovområde (WFm), i den nordvestlige del, en flerårig bestående ruderal eng med gamle træer på nye steder (RHm/ga). Ved ændringsområdets nordvestlige grænse befinder sig lagerområder (SLy), som er omgivet af markskov (HGy), pilebuske (HBx) og ruderale græsarealer (RHg).

Vestligt for ændringsområdet befinder sig på driftsområdet et teknisk vandområde (FXx). Længere mod øst befinder sig på et ruderal græsareal (RHg/gw) ved *Ellundvej*, hvorpå husdyr græsser, et areal til opsamling/nedsivning af regnvand (FXx) til erhvervsområdet ved *Oksevejen*.

Direkte bag den føderale grænse, nordligt for ændringsområdet ligger det strukturrige beskyttelsesområde *Søndermose* (DK) med pilesump- og pilemarskskove (WBw), (WEw), et egeskovsareal (WLt) og et drænet vådområde af elle- og asketræer (WTe). Derimellem ligger stille vand (FSy) delvis med siv (NRr, NRs) omgivet af grønne vådområder (GN), artenrige mesofile grønne områder af friske steder (Gwm) og moseområder (MSy).

Sydligt for *Ellundvej* ligger stiftelseslandet *Schäferhaus*, et tidligere træningsområde med udvidede, mesofile græs- og staudemarkers (GMm/go), som bruges som halvåbne græsningslandskaber. Indlejret befinder sig større og mindre stille vandområder (FSy), kogleaks- og simserør (NSj) samt blandede skovområder (WFm) og egeskovsområder (WLt).

Dyr

Da det foreliggende ændringsområde grænser umiddelbart op til UVS-eksperttrapportens (IPP 2023a) areal, som også indeholder en kontrol i forbindelse med de særlige artsbeskyttelsesinteresser iht. § 44 (1) i tysk lov om naturbeskyttelse (BNatSchG), og kontrollen af beskyttelsesgoderne også kontrollerer det foreliggende areal inden for skønnets ramme, så kan skønnets udsagn overføres til den foreliggende plan.

Ynglende fugle

Rapporten fremsætter følgende udsagn vedrørende ynglende fugle:

"Det ynglende fuglesamfund i undersøgelsesområdet skal med 39 (+ 8) dokumenterede og yderligere 6 potentiel forekommende ynglende fuglearter betegnes som mindst gennemsnitligt artenrig og talrig på individer. Udover de truede arter som marklærken og viben, så skal ret krævende arter såsom den rødryggede tornskade og lille ringet præstekrave nævnes. Desuden blev der i 2019 konstateret en større ynglekoloni med den strengt beskyttede digesvale. Principielt repræsenterer stedet et mere eller mindre typisk udsnit af det slesvig-holstenske hæklandskab, tilføjet med nogle typiske fuglearter fra udvindingsgravene. Særligt sjældne eller krævende fuglearter mangler i repertoire. Naturbeskyttelsesekspertisens betydning som ynglende fuglehabitat indordnes samlet set som middel (værditrin:III i et 5-trins evalueringssystem)".

Flagermus

Rapporten fremsætter følgende udsagn vedrørende flagermus:

"Samlet set forekommer potentiel regelmæssigt mindst otte flagermusarter, hvor mindst to (truede) arter og to arter (Pipistrellus og Myotis) er dokumenteret. Mens det vidtstrakte lossepladsområde (bortset fra de marginale skove) og de planlagte intensiv udnyttede markarealer til den lokale flagermuspopulation (først og fremmest dværg- og myg- og bredvingede flagermus) kun måtte være af underordnet betydning, så tjener hækkene, henholdsvis røddernes træstrukturer for alle forekommende flagermusarter som madområde (fx jagthabitat JH 1, JH 2 og JH 3). Pipistrellus-flagermus jager i PG regelmæssigt også i grupper. Et yderligere jagthabitat befinder sig i regnvandsopsamlingsbassinets område på det østligt beliggende grønne område (JH 4). Der forekommer i tiltagende grad også jagende Myotis-flagermus. Jagtområdernes essentielle betydning for de lokale populationer kan dog ikke antages. Man kan gå ud fra, at der er etableret traditionelle flyveveje langs hækkene og de afgrænsede hækvejes træstrukturer. Disse flyveveje benyttes sandsynligvis af Pipistrellus-flagermus, delvis fælles med Myotis-flagermus og/eller bredvingede flagermus. Barselskvarterer kan ikke fuldstændigt udelukkes for adskillige trælevende arter i egnede strukturer af ældre træer (huler og sprækker osv.). Til bygningsflagermusene antages der at være store områder uden for ændringsområdet i nabolandsbyerne. Samlet set er ændringssystemet for flagermus sandsynligvis af stor betydning (værditrin II i et 5-trins evalueringssystem)."

Padder

Rapporten fremsætter følgende udsagn vedrørende padder:

"Som artsbeskyttelseslovmæssige relevante paddearter forekommer salamanderen og potentielt mosefrøen. De øvrige fire dokumenterede paddearter er vidt udbredt i Slesvig-Holsten og er aktuelt ikke truet (LLUR 2019). I betragtning af det lille antal, så skal bestanden indordnes i værditrinnet III (middel betydning) i et 5-trins evalueringssystem."

Krybdyr

Rapporten fremsætter følgende udsagn vedrørende krybdyr:

"I området omkring lossepladsen/lossepladsudvidelsen var den eneste fundne krybdyrart et almindeligt firben, som ikke er relevant i henhold til artsbeskyttelsesloven, med kun få individer observeret. Den gælder i Slesvig-Holsten som ikke truet art. I et 5-trins evalueringssystem (iht. BRINKMANN 1998), så skal krybdyrsforekomsten indordnes i værditrin II (moderat betydning).

Andre strengt beskyttede arter

Rapporten fremsætter følgende udsagn vedrørende andre strengt beskyttede arter:

"På et kort over sandsynligheden for forekomst af hasselmus fra 2015 ligger undersøgelsesområdet for udvidelsen af lossepladsen i Harrislee nær Flensborg i en region med lav sandsynlighed for forekomst af hasselmus. Efter nyeste viden, iht. LLUR (2018), så er der indtil den dag i dag ikke nogen hasselmusforekomst. Også den nye dataforespørgsel fra 2023 gav ikke nogen kendte forekomster af denne art i området. Derfor gæes der ud fra, at hasselmusen for tiden ikke er i lossepladsudvidelsens undersøgelsesområde."

"Den europæisk beskyttede natlyssværmer (Proserpinus proserpina) er en af de store sommerfuglearter i Slesvig-Holsten, der i stigende grad er migreret til eller har spredt sig inden for de sidste ti år (formodentligt på grund af klimapåvirkninger) (klassificering i den røde liste SH med A = arealudvider). [...] Iht. metodebestemmelserne af ALBRECHT ET AL (2014) blev området først kontrolleret for egnede forekomster af potentielle næringsplanter i forbindelse med en omfattende inspektion d. 23 juni. Der blev fundet små bestande af håret og smalbladet pileurt (især vest for lossepladsen), og almindelig aftenprimula blev fundet i mindre udnyttede åbne jordområder på lossepladsen som potentielle larvefødeplanter for kæmpenatlyssværmere. To andre inspektioner af området blev foretaget d. 10 og 21. juli. Der kunne dog hverken findes larver eller karakteristiske tegn på sommerfuglearten efter fødeindtag, og derfor kunne der ikke fremlægges tegn på natlyssværmeren (Koi_LiGs 2020). Også den nye

dataforespørgsel fra 2023 gav ikke nogen kendte forekomster af denne art i området."

"Odderen (*Lutra lutra*) hørte for ikke alt for lang tid siden til Europas mest truede pattedyrsarter. I øjeblikket er der dog både på landsplan og i Slesvig-Holsten tegn på udbredelsestendenser og en stabilisering af bestandene. Alligevel klassificeres arten på den aktuelle røde liste over Slesvig-Holstens pattedyr (BORKENHAGEN 2014) stadigvæk som meget truet. En stor del af vandsystemerne i S-H vurderes som potentielt udbredelsesområde for oddere (GRÜNWALD-SCHWARK ET AL. 2012), således også Schafflunder møllestrøm, som bl.a. dannes af Meyner møllestrøm (Meynau). Det tysk-danske grænseområde skal betragtes som odderens vigtige livsrum. Meynau strømmer langs den vestlige kant ved lossepladsen, men er efterfølgende rørlagt med en betonledning over en længde på 2,6 til 2,8 km. I lossepladsudvidelsens ændringsområde befinder sig kun tekniske vandbassiner og kun midlertidigt små vandførende vandløb. Derfor er ændringsområdet ikke noget egnet livsrum for odderen; desuden er forbindelsen til baggrunden for vigtige vandrekorridorer (Schafflunder Mühlenstrom) ikke gennemgående. I 2020 blev der også opsat et vildsvin-beskyttelseshegn nord for lossepladsen langs den danske grænse, hvilket skal betragtes som en yderligere hindring for odderens udbredelse/vandring. Den nye dataforespørgsel fra 2023 afslørede to tilfælde af døde oddere/trafikofre fundet i 2020 i en afstand af cirka 200 m og i 2019 i en afstand af cirka 900 m fra planlægningsområdet. Selve ændringsområdet er dog uden betydning for vanderne oddere. Planlægningsprojektet forventes ikke at have nogen indvirkning på odderen (Bioplan 2023)."

Andre strengt beskyttede arter blev ikke konstateret, eller kunne udelukkes på grund af manglende habitatstrukturer.

Forbelastninger

Den allerede eksisterende losseplads udgør allerede eksisterende belastninger for dyre- og planteverdenen samt den biologiske mangfoldighed i undersøgelsesområdet. De eksisterende strukturer samt de eksisterende hække og grønne strukturer i undersøgelsesområdet samt ved kanterne tilbyder et begrænset livsrum (IPP 2023a).

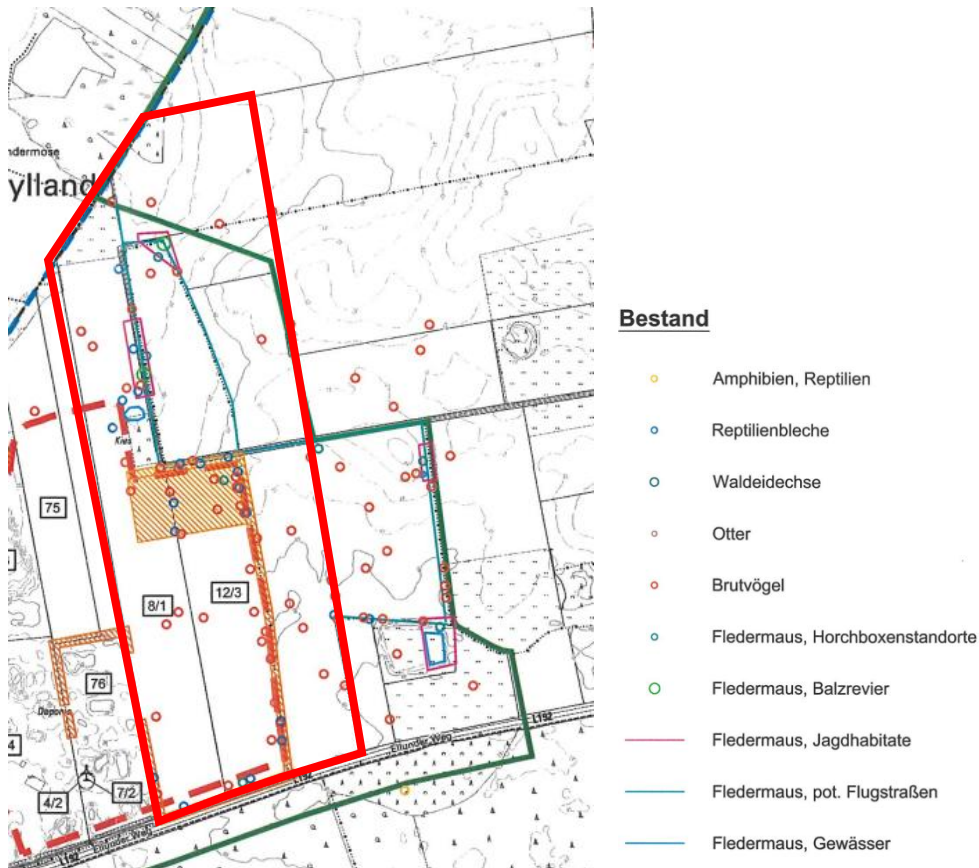

Illustration 12: Uddrag fra UVP beskyttelsesgode bestanden og evaluering - Dyr (IPP 2023a)

Planlægningsområdet er delvis livsrum for pattedyr, der stadig er udbredte og ikke truede i det normale landskab, såsom rådyr, brun hare, rødrev, pindsvin, væsel, muldvarp og spidsmus, der er underlagt den generelle artbeskyttelse iht. § 39 i tysk lov om naturbeskyttelse (BNatSchG).

Ved ikke-gennemførelse af planlægningen sker der ikke nogen ændring i miljøtilstanden og dermed ikke nogen større indvirkninger på beskyttelsesgodet dyr, planter og biologisk mangfoldighed.

b) Miljøpåvirkninger ved gennemførelse af planlægningen

	Miljøpåvirkninger under bygge- og driftsfasen (Ba og Be) ifølge							
Beskyttede ressourcer	i forbindelse med bygge- og nedrivningsarbejdet	brugen af naturlige ressourcer samt under hensyntagen af deres bæredygtige rådighed	arten og mængden af emissioner samt forårsagelsen af chikane	arten og mængden af det skabte affald og dets fjernelse og udnyttelse	risici for menneskers helbred, den kulturelle arv eller miljøet gennem ulykker eller katastrofer	kumuleringen med andre planer	indvirkningerne på klimaet og over for klimaforandringens følger	de anvendte materialer og teknikker
dyr, planter og biologisk mangfoldighed	Ba: 1, 6, 10	Be: 1, 8	Ba: 1, 6, 10 Be: 8	0	0	0	0	0

0 = ingen, 1 = direkte, 2 = indirekte, 3 = sekundær, 4 = kumulative, 5 = grænseoverskridende, 6 = på kort sigt, 7 = på mellem- og lang sigt, 8 = på lang sigt, 9 = konstante, 10 = midlertidige, 11 = positive og 12 = negative indvirkninger

Byggebetingsede påvirkninger

Under byggefasen af de planlagte projekter kan det komme til forstyrrelser og afskrækkende virkninger, som forårsages af byggelarm, bevægelser og uro. Gennem byplanlægningen kommer det på de forskellige brugsområder til et totalt tab af alle livsrum for dyr.

Byplanlægningen forbereder fjernelsen af delområder i planlægningsområdet, som aktuelt stadig benyttes som agerjord. Tilmed forberedes indgreb i hække. Dette giver mulighed for forbud mod adgang, såsom drab, skade eller ødelæggelse af yngle- og hvilesteder for jordrugende fuglearter.

Driftsbetingsede påvirkninger

"I løbet af det planlagte projekt vil det komme til et totalt tab af alle livsrum for dyr på lossepladsudvidelsens område (samlet størrelse 25,21 ha). Muldjorden (og de underliggende jordlag) fjernes eller vil blive fjernet; stejle skrånninger, hækafsnit, flade skovområder, ruderal græsland og midlertidige vandområder vil gå tabt. Bygninger og strukturelle faciliteter vil blive demonteret. Dette fører til øget eksponering for støj, støv og vibrationer." (IPP 2023a).

"På gendyrkningslaget, over forseglingen af lossepladsen, opstår der andre biotoptyper end dem som var der før. Der finder ikke nogen intensiv udnyttelse sted. Lossepladsoverfladen inkl. de designmæssige elementer plejes. Den bruges ikke til noget formål. Dette har positive effekter på vilde dyr og vilde planter. Der anlægges driftsveje inden for planlægningsområdet. Da denne vej kunne benyttes af og til, så forsynes den kun med en delforsegling. Dette forventes ikke at have nogen negative virkninger på dyr, planter og den biologiske mangfoldighed" (IPP 2023a).

Byplanlægningen tager hensyn til forløbet af den nordligt løbende netværksakse samt de prioriterede områder for natur og landskab, så beskyttelses- og udviklingsformålene med hensyn til et barrierefrit økologisk netværk af livsrum og den uhindrede udskiftning af populationer og individer af arter, også med henblik på det umiddelbart nordligt tilstødende danske beskyttelsesområde *Søndermose*, bevares.

Byplanlægningen forbereder indgreb i hækkene i form af en hækrydning. Dette kræver en tilladelse fra kredsens naturbeskyttelsesmyndighed. Tilladelsen stilles i udsigt. Derudover vil en hækstruktur, der er planlagt inden for rammerne af UVS, men endnu ikke er implementeret, blive flyttet til den østlige grænse af anvendelsesområdet. Gennem nyanlægningen af hække opstår andre livsrum og ynglesteder til de konstaterede ynglefuglearter.

Vurdering i henhold til artsbeskyttelsesloven

Iht. § 44 (1) i tysk lov om naturbeskyttelse (BNatSchG), så er det forbudt at fange eller skade vildtlevende dyr som er særlig beskyttet. Derudover må føde- og hvilesteder, for de arter som står under den strenge og særlige artsbeskyttelse ikke forstyrres eller skades.

"Planlægningsområdet er relevant for dyre- og planteverdenen. Undersøgelserne har vist, at især hækkene og i mindre grad deres kantstrukturer har betydning for vildtlevende dyr. Livsrummenes naturbeskyttelsesfaglige betydning ligger mellem værditrin II (moderat betydning) og værditrin III (middel betydning)." (IPP 2023a).

Gennemførelsen af forbuddene iht. § 44 i tysk lov om naturbeskyttelse (BNatSchG) kan effektivt undgås gennem forebyggende foranstaltninger. På grund af projektets karakter vil der derfor, ved hensyntagen til egnede forebyggende foranstaltninger, ikke blive gennemført forbud iht. § 44 (1) i tysk lov om naturbeskyttelse (BNatSchG).

Facit: Byplanlægningen forbereder indgreb i dyre- og planteverdenen. Der er dog endnu ikke fastlagt en tidsplan for alle planlagte projekter i den indledende bygningsplanlægning. Der henvises til de forebyggende foranstaltninger, der er nævnt i afsnit 7.2.3.

7.1.3 Beskyttelsesgode jord, areal

Jorden fungerer som filter-, buffer og lagringsmedium, bl.a. til vand, luft og forurenende stoffer. Iht. § 1 (3 og 5) i tysk lov om naturbeskyttelse (BNatSchG) og bygningsreglementet (BauGB) § 1a (2) skal jordområder bevares på sådan en måde, at de kan opfylde deres funktion i naturen. Samtidig gælder princippet af en sparsommelig og skånsom udnyttelse samt en begrænsning af jordforsegling iht. det nødvendige omfang. Genbrug af eksisterende byggesubstans og intern udvikling har fortrinsret før brug af udendørs områder. Jordens funktioner skal sikres eller genskabes iht. den tyske jordbeskyttelseslov (BBodSchG).

Med optagelsen af beskyttelsesgodet "område" i kataloget med de miljøinteresser der iht. bygningsreglementet (BauGB) skal kontrolleres, så skal planlægningens indvirkninger på de berørte områder ved offentlige og private projekter, især hvad områdeforbruget angår, kontrolleres og minimeres.

Da sammenstillingen af begreberne "Jord" og "Område" indeholder en risiko for afgrænsningsproblemer, hvad anvendelsen angår, og der, set ud fra en adskilt betragtning ikke opstår forskellige konsekvenser, så behandles betragtningen omkring begge interesser sammen, da de samme principper (se ovenfor), med henblik på byplanlægningens mål, gælder.

a) Bestand

Ændringsområdet ligger i Slesvig Vorgeests naturområde. Den geologiske udformning er resultatet af den sidste istid, wisla-istiden. Ifølge det geologiske kort over Slesvig-Holsten er der tale om glaciofluviale aflejringer, der ligger oven på glacialaflejringer fra istiden. Derudover eksisterer der i det sydlige ændringsområde glaciofluviale aflejringer, der ligger ovenpå glacielle istidsaflejringer fra Saale/sprække-istiden.

I ændringsområdet befinder sig nordligt og umiddelbart vestligt tilstødende (driftsområde) menneskeskabte volde. Primært består ændringsområdet tilsammen af jordtyperne *Parabrun-jord-brun jord med pseudogley-brun-jord og kolluvisol* og af *brun-jord med podsol, pseudogley-brun jord og kolluvisol*. *Parabrun jord-brun jord* hælder til at have en god gennemtrængelighed for vand. Muldjordens høje humusindhold begunstiger en god tilgængelighed af næringsstoffer. De underliggende lag indeholder mineralhorisonter med jordtyperne *Lersand oven på sand og dyb sandler* i såvel den sydlige samt *lersand oven på dyb sandler* i den nordlige del.

Forbelastninger

I driftsområdet er jorden allerede forbelastet på grund af udvinding af grus og sand samt lossepladsen. Den aktuelle intensive landbrugsmæssige udnyttelse på de

andre arealer, klassificeres ligeledes som forbelastet. Der er ikke nogen informationer om forurenede steder eller gamle placeringer.

Ved ikke-gennemførelse af planlægningen sker der ikke nogen ændring i miljøtilstanden og dermed ikke nogen større indvirkninger på beskyttelsesgodet jord og areal.

b) Miljøpåvirkninger ved gennemførelse af planlægningen

	Miljøpåvirkninger under bygge- og driftsfasen (Ba og Be) ifølge							
Beskyttede ressourcer	i forbindelse med bygge- og nedrivningsarbejdet	brugen af naturlige ressourcer samt under hensyntagen af deres bæredygtige rådighed	arten og mængden af emissioner samt forårsagelsen af chikane	arten og mængden af det skabte affald og dets fjernelse og udnyttelse	risici for menneskers helbred, den kulturelle arv eller miljøet gennem ulykker eller katastrofer	kumuleringen med andre planer	indvirkningerne på klimaet og over for klimaforandringens følger	de anvendte materialer og teknikker
Jord, areal	Ba: 1, 6, 10	Be: 1, 8, 12	Ba: 1, 6, 10 Be: 8	0	0	0	0	0

0 = ingen, 1 = direkte, 2 = indirekte, 3 = sekundær, 4 = kumulative, 5 = grænseoverskridende, 6 = på kort sigt, 7 = på mellemlang sigt, 8 = på lang sigt, 9 = konstante, 10 = midlertidige, 11 = positive og 12 = negative indvirkninger

Byggebetingede påvirkninger

Byggearbejdet vil resultere i skader på den eksisterende jord som livsrum. Inden for rammen af planen skal der foretages omfangsrige afgravninger, hvor den eksisterende jord skal fjernes, midlertidigt opbevares og borttransporteres på en måde, der er passende for placeringen. Mens der bygges, kan der opstå jordfarer gennem blanding af forskelligt jordmateriale (uhensigtsmæssig jordlagring), gennem forurening af jord med fremmede stoffer, affald eller forurenende stoffer samt gennem jordkomprimering på grund af opbevaring, kørsel og jordarbejde.

Driftsbetingede påvirkninger

Med byplanlægningen forberedes der en ændring af jorden. På disse arealer går jordens filtrerings-, buffer- og materialetransformationsfunktion som nedbrydnings-, balancerings- og bygningsmedium for materialepåvirkninger, især til beskyttelse af grundvandet, permanent tabt som naturlig ressource. Især den humusholdige muldjord har en vigtig betydning som livsgrundlag for planter, dyr og mennesker og som naturlig ressource. Jorden mister også sin funktion med at fordampe oplagret regnvand og dermed udføre en mikroklimatisk balancerende funktion.

Den planlagte lossepladsudvidelse bevirker en forstyrrelse af jordforholdene på delområder. Den tekniske barriere (basistætning med en speciel beskyttelsesfolie), iht. forordningen over lossepladser og langtidslager (DepV), adskiller området under bunkerne og sikrer dermed fuldstændig forsegling. Forseglingen forhindrer, at den underliggende jord beskadiges af bundfaldsmaterialet. Det samme gælder for emissionerne fra entreprenørkøretøjer, som ligeledes ikke trænger gennem basistætningen.

Iht. immissionsprognosen støv (Lairm Consult 2023a), så vil de planlagt betingede støvimmissioner i form af støvkonzentration og støvaflejring falde til under TA Lufts irrelevansgrænse, så der kan ikke forventes negative effekter.

Facit: Den planlagte udvikling repræsenterer et indgreb i jorden og skal kompenseres gennem tilsvarende kompenserende foranstaltninger. Omfang og art af de nødvendige kompenserende foranstaltninger skal dokumenteres og fastsættes inden for rammen af den efterfølgende, bindende bygningsplanlægning. Desuden skal der tages hensyn til de under kapitel 7.2.3 nævnte forebyggende foranstaltninger.

7.1.4 Beskyttelsesgode vand

Vand er bestanddel af naturen, livsrum for dyr og planter og hører til menneskets livsgrundlag. På grund af det, så er såvel grundvand som også overfladevand, et beskyttelsesværdigt gode. Det er opført som sådan i opregningen af miljøhensyn iht. § 1 (6), nr. 7 i bygningsreglementet (BauGB) og som naturgode iht. § 1 (3) i tysk lov om naturbeskyttelse (BNatSchG), hvor det gælder om at beskytte det mod påvirkninger. Loven om vandressourcer (WHG) indeholder detaljerede reguleringer til vandbeskyttelse.

a) Bestand

Overfladevand

Inden for ændringsområdet ligger ingen juridisk beskyttede kortlagte overfladevandsområder.

Ved den nordvestlige omfangsgrænse langs den føderale grænse løber delvis rørlagte floder. Det strømmende vand bøjer af mod øst ved den nordlige omfangsgrænse og går på ny over i en rørføring (Vandforvaltningens officielle register, DA Nord, 2025). Det samlede område befinder sig på *Meyner Møllestrøms* overjordiske opland, som sammen med *Wallsbek* danner vandforekomsten *Wallsbek/Meyner Møllestrøm*. Derudover løber en forbindelsesakse i det landsdækkende biotopnetværkssystem langs det strømmende vands akse.

Grundvand

Ændringsområdet ligger ikke i et grundvandsbeskyttelsesområde, men i drikkevandsudvindingsområdet *WGG Flensburg-Østersøbad* og hører til vandværket med samme navn.

Ændringsområdet ligger over grundvandsforekomsten *Arlau/Bongsieler Kanal - Geest (Ei11)* Grundvandsforekomsten er i en *god* mængdemæssig tilstand samt en *dårlig* kemisk tilstand (MEKUN, 2025). Med hensyn til nitratbelastningen er den kemiske tilstand ligeledes *dårlig*, hvilket kan tilbageføres til næringsstofbemærkningerne fra landbruget.

Grundvandsudstrømningen til det 1. grundvandsmagasin (akviferer) sker i sydlige til østlige retninger. Grundvandsniveauet falder relativt stejlt fra 33 m NHN til 29 m NHN i syd. I det 2. grundvandsmagasin er grundvandsudstrømningen i nordøstlig retning betydeligt lavere, hvor grundvandsniveauer falder fra 29 m NHN til 28 m NHN (IPP, 2023a).

I det område, der tidligere blev anvendt til landbrug, er de etablerede jordstrukturer bevaret. Regnvandet kan sive væk på arealerne.

Forbelastninger

Den tilstedeværende landbrugsmæssige udnyttelse og den dermed forbundne gødsning af arealerne skal evalueres som forbelastning af grundvandet.

Ved ikke-gennemførelse af planlægningen sker der ikke nogen ændring i miljøtilstanden og dermed ikke til nogen større indvirkninger på beskyttelsesgodet vand.

b) Miljøpåvirkninger ved gennemførelse af planlægningen

	Miljøpåvirkninger under bygge- og driftsfasen (Ba og Be) ifølge							
Beskyttede ressourcer	i forbindelse med bygge- og nedrivningsarbejdet	brugen af naturlige ressourcer samt under hensyntagen af deres bæredygtige rådighed	arten og mængden af emissioner samt forårsagelsen af chikane	arten og mængden af det skabte affald og dets fjernelse og udnyttelse	risici for menneskers helbred, den kulturelle arv eller miljøet gennem ulykker eller katastrofer	kumuleringen med andre planer	indvirkningerne på klimaet og over for klimaforandringens følger	de anvendte materialer og teknikker
Vand	Ba: 1, 6, 10	Be: 1, 8	Ba: 1, 6, 10 Be: 8	0	0	0	0	0

0 = ingen, 1 = direkte, 2 = indirekte, 3 = sekundær, 4 = kumulative, 5 = grænseoverskridende, 6 = på kort sigt, 7 = på mellemlang sigt, 8 = på lang sigt, 9 = konstante, 10 = midlertidige, 11 = positive og 12 = negative indvirkninger

Byggebetingsede påvirkninger

Allerede under byggefasen kan der opstå jordkomprimeringer. Gennem fjernelse af muldjorden, så reduceres dennes naturlige funktion i forbindelse med lagring, filtrering og buffering af regnvand og dermed ændres grundvandets naturlige øverste lag.

Der kan frigives forurenende stoffer på transportveje.

Driftsbetingede påvirkninger

Gennem byplanlægningen kommer det til en fuld- og delforsegling af jorden, hvilket forhindrer regnvand i at sive ned i jorden og dermed reducerer grundvandsgenopfyldningshastigheden.

Med den planlagte lossepladsudvidelse på et delområde, så vil regnvandet ikke længere kunne sive direkte ned i jorden som tidligere, afhængigt af byggeriets fremskridt. Den tekniske barriere (basistætning med en speciel beskyttelsesfolie), iht. forordningen over lossepladser og langtidslager (DepV), adskiller området under bunkerne og sikrer dermed fuldstændig forsegling. Gennem forseglingen kommer det til en reduktion af udvaskningen af salte, fx fra den gamle losseplads

i vest, og dermed til en reduktion af indførslen af salt i grundvandet (IPP 2023a og 2023b).

Gennem overfladeforseglingen og gendyrkningslaget garanteres, at regnvandet ikke trænger ind i lossepladsen, men overfladisk drænes i den udsivningsegnede kantgrøft (IPP 2023b).

Baseret på informationerne i WRRL's faglige artikel, så skal man ikke frygte påvirkninger på grundvandets mængdemæssige og kemiske tilstand (IPP 2023a og 2023b).

Facit: Betragtelige påvirkninger i forbindelse med beskyttelsesgodet vand kan udelukkes, når der tages hensyn til de under kapitel 7.2.4 nævnte forebyggende foranstaltninger.

7.1.5 Beskyttelsesgode luft og klima

Luft er livsgrundlag for mennesker, dyr og planter. Dette beskyttelsesgode påvirkes især gennem luftforurening. Derfor anføres luft og klima som miljøbeskyttelsesinteresse i § 1 (6), nr. 7a i bygningsreglementet (BauGB). Den tyske lov om naturbeskyttelse (BNatSchG) § 1 (3) sætning 4 kræver også, at luft og klima beskyttes gennem naturbeskyttelsens foranstaltninger og landskabspleje.

Samtidig skal der arbejdes hen imod, at der gennem bygningsplanlægningen ikke opstår ugunstige følger for klimaet og at den planlagte bebyggelses art og måde er usynlig over for klimaforandringens følger (fx varme, kraftig regn eller storme).

a) Bestand

Luft

Ændringsområdet omgives af landbruget. Landskabet skråner blidt nedad. Træ- og skovstrukturerne i den nærmere omgivelser, især sydligt for *Ellundvej ved stiftelseslandet Schäferhaus* samt naturbeskyttelsesområdet *Søndermosen* (DK), fungerer som luftfiltre og sikrer en god luftkvalitet.

Landbrugsmaskinerne, som kan forurene med forurenende stoffer, kører på de landbrugsudnyttede arealer. Gennem den åbne placering og den dermed forbundne gode luftcirkulation, så kan man gå ud fra, at den forurenende stofkoncentration hurtigt reduceres. Risikoen for vinderosion øges på åbne steder.

Den aktuelle lossepladsdrift medfører risikoen for skadestofsholdigt støv, der, som i det foreliggende tilfælde, ligeledes kan føre til vinderosioner ved vegetationsfrie jordarealer. Betingelser er derfor en del af lossepladsgodkendelser. Forurenende stofemissioner opstår især gennem køretøjer og maskiner i forbindelse med

lossepladsdriften. Gennem den åbne placering og den dermed forbundne gode luftcirkulation, så kan man gå ud fra, at den forurenende stofkoncentration hurtigt reduceres.

I år 2017 var luftens grundbelastning gennem forurenende stoffer som kvælstofoxid, svovloxyd og benzol landsdækkende relativt lav (LLUR 2018). Grænseværdierne for fint støv, der har været gældende siden 2005, blev også overholdt (ibid.). Kulilte er ikke blevet målt i Slesvig-Holsten siden 2009 på grund af de lave forureningsniveauer (ibid.). Luftsituationen kan derfor betegnes som upåvirket.

Klima

Harrislee kommune præges af Slesvig-Holstens karakteristiske klima. Det er kendetegnet gennem en uafbrudt tendens mod opvarmning i Slesvig-Holsten med flere sommerdage og færre frostdage ifølge den tyske vejrtjeneste (DDW 2017). Der er desuden en stigning i årlig nedbør, og en lille stigning i kraftige regnhændelser (ibid.). Generelt kan siges, at klimaet er præget af en variabilitet i forbindelse med temperatur, nedbør og solskinstimer, såvel på dagsskalaen som også på længere tidsskalaer (ibid.).

Der er ingen betydelige klimaadskillelse i nærheden af ændringsområdet.

Mikroklimaet i ændringsområdet bestemmes af dets overfladeform og vegetationsdække, såvel som de omkringliggende områder. Det grønne område og de tilstødende skove samt hækstrukturerne har en reguleringsfunktion (vindbremse, fordampningskøling). De hidtil ubebyggede, grønt beplantede arealer bidrager til at formindske strålevarme, til koldluft- og friskluftproduktion samt til øgningen af luftfugtigheden og har dermed principielt en betydning for det lokale/mikroklima. Udviklingsarealerne er på grund af deres lille størrelse af lille betydning for opretholdelsen af beskyttelsesgodt klima og luft.

Ved ikke-gennemførelse af planlægningen sker der ikke nogen ændring i miljøtilstanden og dermed ikke nogen større indvirkninger på beskyttelsesgodterne luft og klima.

b) Miljøpåvirkninger ved gennemførelse af planlægningen

	Miljøpåvirkninger under bygge- og driftsfasen (Ba og Be) ifølge							
Beskyttede ressourcer	i forbindelse med bygge- og nedrivningsarbejdet	brugen af naturlige ressourcer samt under hensyntagen af deres bæredygtige rådighed	arten og mængden af emissioner samt forårsagelsen af chikane	arten og mængden af det skabte affald og dets fjernelse og udnyttelse	risici for menneskers helbred, den kulturelle arv eller miljøet gennem ulykker eller katastrofer	kumuleringen med andre planer	indvirkningerne på klimaet og over for klimaforandringens følger	de anvendte materialer og teknikker
Luft og klima	Ba: 1, 6, 10	0	Ba: 1, 6, 10 Be: 8	0	0	0	0	0

0 = ingen, 1 = direkte, 2 = indirekte, 3 = sekundær, 4 = kumulative, 5 = grænseoverskridende, 6 = på kort sigt, 7 = på mellemlang sigt, 8 = på lang sigt, 9 = konstante, 10 = midlertidige, 11 = positive og 12 = negative indvirkninger

Byggebetingede påvirkninger

Der må forventes forstyrrelser i forbindelse med byggeriet i form af emissioner fra køretøjer i byggefasen.

Driftsbetingede påvirkninger

Trafikbetingede støvemissioner er givet gennem støv og i forbindelse med udstødningsgas (overvejende fint støv) samt gennem slitage og støvturbulens på vejene og kørselsruterne. Derudover må der forventes vinderosion i området omkring opbevaringsområderne, forudsat at og så længe der er vindgennemtrængeligt materiale tilgængeligt på bunkearealet. (Lairm Consult 2023a).

Iht. støvimmissionsprognosen kan det konstateres, at der ikke kan forventes en overskridelse af immissionsværdierne for TA Luft samt grænseværdierne i den 39. udgave af den tyske lov om immisionskontrol (BImSchV) for belastningskategorierne for fint støv samt støvaflejring under hensyntagen til et repræsentativt år (Lairm Consult 2023a). Undersøgelsens resultater viser, at irrelevansgrænserne iht. TA luft ikke overskrides (ibid.).

Gendyrkningslaget på lossepladsområderne efter bundfaldsfase forhindrer vinderosion og forbedrer luftkvaliteten en smule.

Derfor kan der i forbindelse med planlægningen ikke forventes nogen ugunstige indvirkninger på beskyttelsesgodet luft og klima.

7.1.6 Beskyttelsesgode landskab

Når man betragter landskabet i forhold til beskyttede værdier, lægges fokus på de eksisterende landskabstræk, der karakteriserer landskabet, samt beskuerens visuelle indtryk. I denne sammenhæng er de elementer, som hjælper med til at præge landskabsbilledets mangfoldighed, egenart og skønhed, vigtige. I § 1 (5) og (6), nr. 5 i bygningsreglementet (BauGB) beskrives bidraget fra byplanlægningen til forvaltning af by- og landskabsbilledet; i § 1 (1), nr. 3 i tysk lov om naturbeskyttelse (BNatSchG) fastsættes "mangfoldigheden, egenarten og skønheden samt den rekreative værdi af natur og landskab" som beskyttelsesgode.

a) Bestand

Harrislee kommune ligger i overgangsområdet mellem det Slesvig-Holstenske bakkelandskab og Slesvigs højtliggende forland. Selve ændringsområdet befinder sig i området af Slesvigs højtliggende forland. (MEKUN 2025). Det kommunale område støder nordpå op til kongeriget Danmark.

Landskabsbilledet er præget af landbrugsmæssig udnyttelse og losseplads- og genbrugsarealerne samt en vindmølle. Sydligt tilstøder arealerne *Stiftelsesland Schäferhaus*. Nordpå grænser naturreservatet *Søndermosen* op til den danske side. Begge områder repræsenterer særlige landskabstræk og anses derfor for at være af stor betydning.

Det veludviklede netværk af hække er også en af landskabets fordele, da det sikrer en forbedring af landskabets udseende. Gennem kombinationen af skov-, vand- og åbne landstrukturer, samt arkæologiske monumenter og beskyttede områder i høj kvalitet, så skal landskabet fortegnes som enestående.

Landskabet er dog allerede belastet, især gennem intensiv landbrugsudnyttelse, bosættelsesstrukturer samt gennem losseplads-/genbrugsvirksomhed.

Ved ikke-gennemførelse af planlægningen sker der ikke nogen ændring i miljøtilstanden og dermed ikke til nogen større indvirkninger på beskyttelsesgodet landskab.

b) Miljøpåvirkninger ved gennemførelse af planlægningen

	Miljøpåvirkninger under bygge- og driftsfasen (Ba og Be) ifølge							
Beskyttede ressourcer	i forbindelse med bygge- og nedrivningsarbejdet	brugen af naturlige ressourcer samt under hensyntagen af deres bæredygtige rådighed	arten og mængden af emissioner samt forårsagelsen af chikane	arten og mængden af det skabte affald og dets fjernelse og udnyttelse	risici for menneskers helbred, den kulturelle arv eller miljøet gennem ulykker eller katastrofer	kumuleringen med andre planer	indvirkningerne på klimaet og over for klimaforandrings følger	de anvendte materialer og teknikker
Landskab	Ba: 1, 6, 10	Be: 1, 8	0	0	0	0	0	0

0 = ingen, 1 = direkte, 2 = indirekte, 3 = sekundær, 4 = kumulative, 5 = grænseoverskridende, 6 = på kort sigt, 7 = på mellemlang sigt, 8 = på lang sigt, 9 = konstante, 10 = midlertidige, 11 = positive og 12 = negative indvirkninger

Byggebetingede påvirkninger

Gennem byggedrift og jordarbejde, så kan der opstå støvemissioner og dermed negative indvirkninger i forbindelse med beskyttelsesgodet landskab. Da det her drejer sig om midlertidige foranstaltninger, kan væsentlige forstyrrelser udelukkes.

Driftsbetingede påvirkninger

Planlægningerne fører gennem ændring af lossepladsens kubikkapacitet og genbrugsområdets udvidelse til en ændring i udformningen og udnyttelsen af jordoverflade og landskab. Der finder en strukturel og teknisk udformning af landskabet og dermed en forandring af landskabsbilledet sted. Ved evalueringen af påvirkningens betydning for landskabsbilledet skal der dog tages hensyn til følgende:

- Lossepladsens overflade overdækkes med et gendyrkningslag, så overfladen principielt fremstår naturtro.
- Ændringsområdet indrammes overvejende af hække, så de visuelle relationer for det meste begrænses. Kun i vintermånederne kan man forvente delvis synlighed af driftsarealerne.
- Den konstruerede visualisering kommer til den konklusion, at den grønne affaldsbunke, fra nogle steder i østlig retning, er synlig, henholdsvis bliver

ved med at være synlig, men at indtrykket dog delvis forringes, især i sommerhalvåret (IPP 2023a).

- Den eksisterende losseplads udgør allerede en fundamental forbelastning for landskabet.
- Gennem en egnet hældningsvinkel integreres lossepladsen på den bedst mulige måde i landskabet.

Facit: Transformationen af de hidtil landbrugsmæssigt udnyttede arealer er et indgreb i landskabsbillede, men dette kan reduceres gennem foranstaltninger, så som gendyrkningsloft. Den konstruerede visualisering viser delvist, at planlægningsområdet er synligt fra øst. Gennem de topografiske omstændigheder, det eksisterende hækkesystem samt skovstrukturerne i planlægningsområdets omgivelse, er planen næsten ikke til at se fra andre retninger. Plantning af nye hække øger hækkenetværket yderligere.

Den potentielle påvirkning af landskabsbilledet og landskabsoplevelsen skal samlet set evalueres som lille.

7.1.7 Beskyttelsesgode kultur- og håndgribelige goder

§ 1, stk. 1, i loven om beskyttelse af monumenter (DSchG): "Beskyttelse af monumenter og monumentpleje er i offentlighedens interesse. De tjener til beskyttelsen, opretholdelsen og plejen af de kulturelle livsgrundlag, hvor, med ansvaret for fremtidige generationer i tankerne, den særlige omsorg for hver enkelt person og fællesskabet, er blevet betroet. Disse fredede kulturobjekter skal behandles skånsomt og værdibevarende inden for rammen af en bæredygtig ressourceudnyttelse.

Kulturgoder skal beskyttes inden for rammen af bevaring af by- og landskab iht. § 1, stk. 6, sætning 5 i bygningsreglementet (BauGB). Bevarelsen af historiske kulturlandskaber og landskabsdele er reguleret i § 1, stk. 4, sætning 1 i tysk lov om naturbeskyttelse (BNatSchG).

a) Bestand

Ændringsområdet ligger delvis i det arkæologiske interesseområde (Statens arkæologiske kontor, Slesvig-Holsten 2023, se illustration 13). Dette ligger i den nordlige del af ændringsområdet. I en afstand af ca. 500 m i vestlig retning, umiddelbart ved den danske grænse, ligger arkæologiske monumenter: tre gravhøje og tre megalitiske grave.

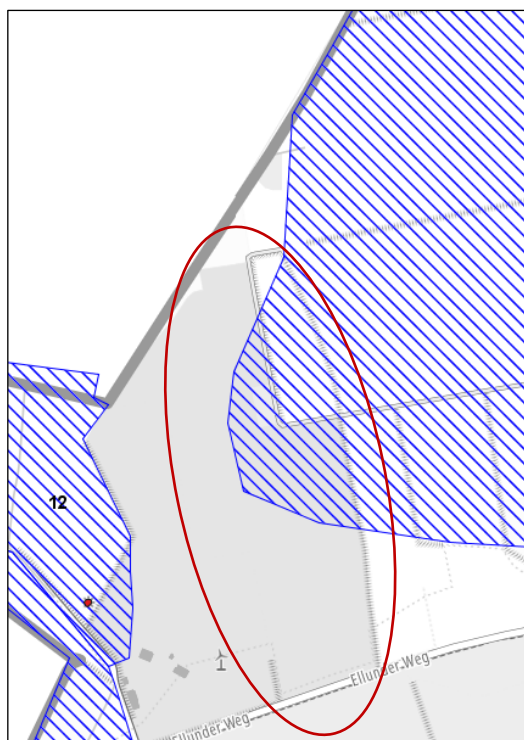

Illustration 13: Uddrag af arkæologi-atlas (DA Nord)

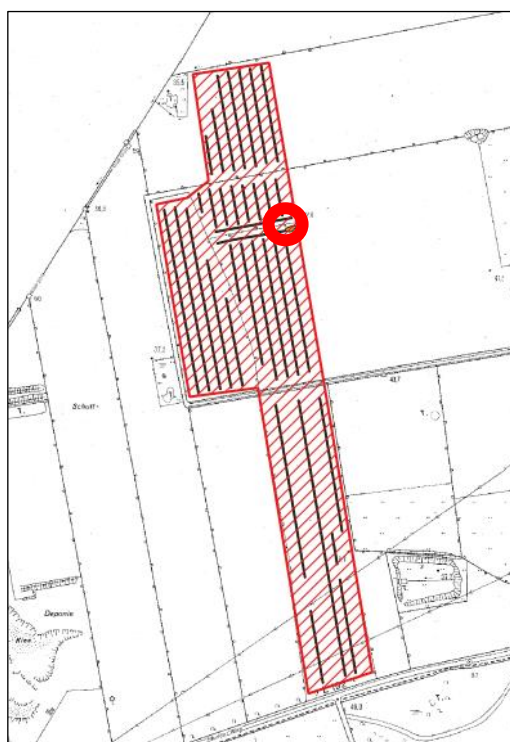

Illustration 14: Areal til den arkæologiske forundersøgelse med placering af den bekræftede gravhøjsmistanke (Statens arkæologiske kontor, Slesvig-Holsten (SH), illustration er ændret)

Inden for rammen af en arkæologisk forundersøgelse med markarbejde fra d. 02.12.2024 til d. 18.12.2024, blev ca. 11.500 m² areal undersøgt. For at kunne kontrollere en gravhøjsmistanke, samt det samlede område iht. arkæologisk interesse, og også på grund af det planlagte areal til grusminedrift, så blev forundersøgelsen gennemført ved hjælp af søgning i sektioner. I alt blev der fundet otte resultater, hvoraf syv var arkæologisk relevante. Gravhøjsmistanken "Harrislee LA9" blev bekræftet (se illustration 14).

Ved ikke-gennemførelse af planlægningen sker der ikke nogen ændring i miljøtilstanden og dermed ikke nogen større indvirkninger på beskyttelsesgoderne kultur- og materielle goder.

b) Miljøpåvirkninger ved gennemførelse af planlægningen

	Miljøpåvirkninger under bygge- og driftsfasen (Ba og Be) ifølge							
Beskyttede ressourcer	i forbindelse med bygge- og nedrivningsarbejdet	brugen af naturlige ressourcer samt under hensyntagen af deres bæredygtige rådighed	arten og mængden af emissioner samt forårsagelsen af chikane	arten og mængden af det skabte affald og dets fjernelse og udnyttelse	risici for menneskers helbred, den kulturelle arv eller miljøet gennem ulykker eller katastrofer	kumuleringen med andre planer	indvirkningerne på klimaet og over for klimaforandringens følger	de anvendte materialer og teknikker
Beskyttelse sgode kultur- og materielle goder	Ba: 1, 6, 10	Be: 1, 8	0	0	0	0	0	0

0 = ingen, 1 = direkte, 2 = indirekte, 3 = sekundær, 4 = kumulative, 5 = grænseoverskridende, 6 = på kort sigt, 7 = på mellemlang sigt, 8 = på lang sigt, 9 = konstante, 10 = midlertidige, 11 = positive og 12 = negative indvirkninger

Byggebetingede påvirkninger

Ved planlagte udgravninger kan arkæologisk betydningsfulde fund blive bragt frem i lyset.

Den arkæologiske forundersøgelse har resulteret i, at der befinder sig arkæologiske relevante resultater i ændringsområdet. I området til den bekræftede gravhøjsmistanke foretages der en arkæologisk hovedundersøgelse. Dette påvirker dog ikke det planlagte område for udvinding af råmaterialer. Her kan der tidsnært ske en frigivelse gennem Statens arkæologiske kontor.

Der henvises fortsat til § 15 i loven om beskyttelse af monumenter (DSchG): Den som opdager eller finder kulturmonumenter, skal straks selv eller via myndigheden for beskyttelse af monumenter i kommunen, meddele dette. Forpligtelsen består også for ejeren af grundstykket eller vandområdet, hvor findestedet befinder sig og for lederen af arbejdet, som har ført til opdagelsen eller til fundet. Meddelelsen fra en af de forpligtede befrier de øvrige. De iht. sætning 2 forpligtede skal bevare kulturmonumentet og findestedet i uændret tilstand, så vidt det kan ske uden betragtelige ulemper eller udgifter i forbindelse med omkostninger. Denne forpligtelse ophører senest fire uger efter meddelelsen.

Driftsbetingede påvirkninger

Der kan ikke forventes nogen driftsbetingede virkninger.

Facit: Betragtelige påvirkninger fra kultur- og materielle goder er muligt, men kan forebygges ved overholdelse af de under kapitel 7.2.6 nævnte forebyggende foranstaltninger.

7.1.8 Vekselvirkninger

De betragtede beskyttelsesgoder påvirker hinanden gensidigt i varierende grad. Efterfølgende betragtes vekselvirkningerne med andre beskyttelsesgoder. Da procedurerne i et økosystem er temmelig komplekse, er det ikke muligt at vise alle sammenhængene i detaljer her. For at garantere forståeligheden og klarheden, så vælges planens indvirkninger, som i særlig høj grad vedrører beskyttelsesgoderne.

I det væsentlige er følgende vekselvirkninger genkendelige:

Beskyttelsesgode	Vekselvirkninger med andre beskyttelsesgoder
Menneske	Arter og livsgrundlag, jord, vand, klima og luft som naturressourcer danner grundlaget for menneskets liv; landskabet er grundlaget for menneskelig rekreation. Landskabsbilledets ugunstige påvirkninger reducerer dermed samtidig også landskabets rekreativsværdi for mennesket.
Dyr, planter og biologisk mangfoldighed	Tilstanden hos de abiotiske beskyttelsesgoder jord og vand, skaber grundlaget for forekomsten af bestemte plante- og dyrearter (tørre eller våde forhold). Biologisk mangfoldighed er afhængig af jordarternes mangfoldighed, forskellene i jordens vandbalance, og sikrer landskabets rekreativsværdi.
Jord / Areal	Jordegenskaber bevirker udnyttelsen gennem mennesket (mark, græsareal, skov) og betingelser på stedet til forekomsten af bestemte plantesamfund (fugtbiotoper) og dyrearter. Også klimaet er afhængig af jordens vandbalance. Biologisk mangfoldighed er også afhængig af jordforhold (dårlige, fugtige osv.). Åbne arealer i tilstrækkeligt omfang sikrer landskabets rekreativsværdi.
Vand	Grundvandet er forudsætning for menneskets drikkevandsforsyning, de klimatiske betingelser samt jordens rentabilitet.
Luft	Menneskets livsgrundlag såvel som for arter og livsgrundlag.
Klima	Menneskets livsgrundlag (produktion af fødevarer), vegetation og jordens vandbalance samt klimaregulering
Landskabsbillede	Biologisk mangfoldighed, dyr og planter er vigtige faktorer i forbindelse med landskabsbilledværdien, menneskeskabt udnyttelse påvirker landskabsbilledet og dermed også værdien for den menneskelige rekreation
Kultur- og materielle goder	Kultur- og materielle goder påvirker landskabsbilledets værdi og dermed også landskabets rekreativsværdi for mennesket.

Facit: Vekselvirkningskomplekser med beskyttelsesgode omfattende netværk med indflydelse, som på grund af økosystemforhold mellem beskyttelsesgoderne, udstiller en stor interventionsfølsomhed og som regel ikke eller kun over en lang tidshorisont kan genskabes, forekommer ikke i ændringsområdet.

7.1.9 Indvirkninger byggefase, affalds, teknikker og alvorlige ulykker

Affald

Principielt gælder iht. KrWG (lov om cirkulær økonomi) følgende krav ved affaldshåndtering:

- Undgå at der genereres affald
- Forberedelse til genanvendelse af affald
- Genbrug affald
- Anden udnyttelse, især energetisk udnyttelse og opfyldning
- Bortskaffelse af affald som ikke kan genbruges og udnyttes

Der kan ikke gives detaljerede oplysninger om den mængde, der vil følge af planens gennemførelse. Den miljøskånsomme bortskaffelse og udnyttelse sikres gennem tilsvarende juridiske reguleringer. Affaldets forskriftsmæssige bortskaffelse er sikret gennem tilgængeligheden af de planlagte grundstykker til skraldebiler.

Anvendte teknikker og stoffer

Man kan gå ud fra, at der i det foreliggende ændringsområde kun anvendes almindelige teknikker og stoffer, som svarer til de relevante retningslinjer og den nyeste teknologi.

Alvorlige ulykker og katastrofer

Planlægningen tager ikke højde for specifikationer, der udgør en risiko for alvorlige ulykker og katastrofer. I ændringsområdets miljø befinder der sig efter aktuel viden heller ikke nogen områder eller anlæg, hvorfra en sådan fare i forbindelse med den fremtidige udnyttelse i ændringsområdet udgår.

Kumulering med indvirkningerne af planer i tilstødende planlægningsområder

Der er ingen projekter i umiddelbar nærhed af ændringsområdet. Derfor forventes der ingen kumulative effekter.

7.2 Foranstaltninger til undgåelse, forringelse og til udligning af betragtelig ugunstige miljøpåvirkninger

Iht. § 1 (6), nr. 7 i bygningsreglementet (BauGB) skal der ved opstillingen af byggeplaner og deres afvejning iht. § 1 (7) i bygningsreglementet (BauGB) tages hensyn til miljøbeskyttelsesinteresser. På grundlaget af den naturbeskyttelsesretslige interventionsregulering iht. § 1a, stk. 3 i bygningsreglementet (BauGB) i forbindelse med § 18, stk. 1 i tysk lov om naturbeskyttelse (BNatSchG), så skal forringelserne af den naturlige balance vurderes ved udarbejdelse af udviklingsplaner, og der skal udarbejdes redegørelser for undgåelse, reduktion og kompensation. Retningslinjerne for landskabsplanlægningen er afledt af §§ 13 og 15 (1) i tysk lov om naturbeskyttelse (BNatSchG) (2010), og § 9 i statens naturbeskyttelseslov (LNatSchG) (2010). Iht. det skal indgreb i natur og landskab, som kan undgås, undlades. Uundgåelige påvirkninger skal begrundes og udlignes.

Iht. § 13 flbd. i tysk lov om naturbeskyttelse (BNatSchG) skal de indgreb med indgående påvirkninger først og fremmest undgås. Betragtelige påvirkninger, som ikke kan undgås, skal holdes så ringe som overhovedet muligt; først og fremmest udlignes på samme måde (kompenserende foranstaltninger) eller erstattes tilsvarende (erstatningsforanstaltninger). Hvis en kompensation i forbindelse med indgrebet ikke er mulig, så skal der ydes en erstatningsbetaling. Udarbejdelsen af en F-plan udgør principielt ikke noget indgreb i natur og landskab. Planlægningsprocessen vil dog involvere indgreb i naturen og landskabet. Fremstillingen om naturbeskyttelse af kompensations- og/eller erstatningsforanstaltninger behandles derfor i forbindelse med efterfølgende bindende bygningsplanlægninger ved hjælp af udviklingsplaner. Art og omfang af udlignings- og / eller erstatningsforanstaltninger skal efterfølgende reguleres deri.

7.2.1 Beskyttelsesgode menneske

Støj- og støvrapporten dokumenterer ikke nogen ugunstige indvirkninger på beskyttelsesgodet, så der skal ikke gøres nogen foranstaltninger (Lairm Consult 2023a; Lairm Consult 2023b).

Med hensyn til lysimmissionerne, anbefales det at anbringe lyskilderne lavt og justere dem nedad, så strålingen minimeres. Gennem bevægelsessensor kan belysningen yderligere minimeres (IPP 2023a).

7.2.2 Beskyttelsesgode dyr, planter og biologisk mangfoldighed

For at i forbindelse med byggearbejdet at forhindre en indtræden af forbudte lovovertrædelser iht. § 44 i den tyske naturbeskyttelseslov, nævnes de følgende

udelukkelses- og reduktionsforanstaltninger, hvoraf de fleste allerede er et resultat af UVS-rapporten (IPP 2023a):

Regler for byggetid

- for ynglende fugle og flagermus:

Alle træfældninger af træ med en stamdiameter over 20 cm samt demonteringen af bygninger skal gennemføres i et tidsrum, hvor det er dokumenteret at der ikke opholder sig flagermus i træerne eller i bygningerne. Dette tidsrum strækker sig fra d. 1.12 til d. 28./29.2 det følgende år. Alt øvrigt arbejde ift. byggepladsfrigørelse (fældning eller rydning af træerne, bortskaffelse af vegetationsstrukturerne, fjernelse af jorden) er kun tilladt mellem d. 1.10 og den 28./29.2 det følgende år (dvs. uden for fuglenes ynglesæson).

- for fugle, der yngler på jorden (herunder sanglærker) i områder med lossepladser og demonteringsarealer samt muldjordslejer:

Indgreb i losseplads- og demonteringsarealer er kun tilladt uden for ynglesæsonen for fugle, der yngler i det åbne land, som strækker sig fra d. 1.4 til d. 31.7. Indgreb i jordhuller er kun tilladt uden for jordrugende fugles ynglesæson, som strækker sig fra d. 1.4 til d. 15.08.

- for digesvalen:

Forbud mod at grave redemure op mellem midten af maj og begyndelsen af september

Forebyggelse af sætninger på byggepladsen/jordpælene gennem afskrækkende foranstaltninger:

I det tilfælde, at fjernelsen af muldjordslejer ikke kan finde sted uden for fuglenes ynglesæsonen, så skal der sørges for afskrækkende foranstaltninger for at forhindre kolonisering af de berørte (del)arealer. Generelt bør afskrækkende foranstaltninger kun udføres med passende miljømæssigt byggetilsyn, som ud over afskrækkende foranstaltninger også udfører bestandsovervågning.

Beskyttelse af dyr og planter mod ugunstige indvirkninger fra belysninger

- for lysfølsomme flagermusarter:

Hækkene må ikke belyses under flagermusenes hovedaktivitetsperiode, dvs. i tidsrummet fra d. 1.3 til d. 31.10

- for flagermus- og insektarter:

Der skal være opmærksom på en belysning med lave UV- og blålysandele (LED-lyskilder med max 3.000 kelvin)

For at reducere den tiltrækkende virkning for insekter, så skal anbringelsen udføres i så vidt mulig lav højde i en nedadrettet strålende retning og korte lysetider.

Bevarelse og forebyggelse af forringelse af vandområdet som gydehabitat for den store vandsalamander og (potentielt) hedefrøen:

Vandområdet, inklusive den omgivende træbestand og brakarealet, skal bevares og beskyttes mod påvirkninger og forurening. Det anbefales at afskærme byggepladsen under forårs- og efterårsvandringen gennem paddebeskyttelseshegn på en sådan måde, at dyrene ikke kan komme til de arealer, som er berørt af byggearbejdet.

7.2.3 Beskyttelsesgode jord og areal

§ 202 i bygningsreglementet (BauGB) regulerer beskyttelsen af muldjord. Muldjord, der udgraves under opførelse og ombygning af bygninger, samt under andre væsentlige ændringer af jordens overflade, bør bevares i brugbar stand og beskyttes mod ødelæggelse eller spild. Dette skal tages i betragtning af både bygherren ved udvikling af byggeområdet og af bygningsejerne under opførelsen af grundstyksbebyggelse. Desuden skal der ved anlæggelsen af byggeområdet tages hensyn til interesserne i forbindelse med den forebyggende jordbeskyttelse (§ 1 i jordbeskyttelsesloven (BBodSchG) i forbindelse med § 1a, stk. 2 i bygningsreglementet (BauGB). Der skal være opmærksom på en sparsommelig og skånsom omgang med jorden. Følgende krav skal overholdes under planlægning og udførelse af udviklingen iht. den tyske jordbeskyttelseslov (Bundesbodenschutzgesetz) samt DIN 18915:

- I løbet af byggeudførelsen skal jorden udvides og opbevares vandret, henholdsvis lagvis. Ved genpåføring skal man være omhyggelig med at sikre den rigtige anbringelse af substraterne.
- Overskydende muldjord skal så vidt muligt tilføres lokalt til en meningsfuld udnyttelse.
- Såfremt en landbrugsmæssig anvendelse er planlagt, så skal der sendes en ansøgning til naturbeskyttelsesmyndigheden. Der henvises til, at der ved en anvendelse af jorden på landbrugsarealer – ved en mængde af $\geq 30 \text{ m}^3$ eller $\geq 1.000 \text{ m}^2$ - skal sendes en ansøgning i forbindelse med lovmæssig naturbeskyttelsestilladelse (opfyldning) til naturbeskyttelsesmyndigheden.
- For at minimere påvirkningen af jordens infiltrationsevne i form af undgåelig jordkomprimering, skal køretøjsindsættelser planlægges på en sådan

måde, at hyppigheden af overkørsler og mekaniske belastninger i områder, der senere vil forblive ubebyggede, reduceres til et absolut minimum.

- Mellemliggende jordlagring: separat adskilt iht. humusrig muldjord og undergrund i profilerede og udjævnede lejer. Max. leje højde 2 m.
- Korrekt og uskadelig genbrug af det jordmateriale, der er tilbage på byggepladsen, og anvendelse af det overskydende materiale. Overholdelse af DIN 19731.
- Den ikke anvendelige jord i ændringsområdet, forarbejdes, sies, borttransporteres separat iht. jordarter og føres tilbage til den økonomiske cyklus (fx have- og landskabspleje).
- Følgende gælder for genanvendte jordmængder på grunden: Enhver humusholdig muldjord, der udvindes, skal analyseres og anvendes i overensstemmelse med § 12 i tysk jordbeskyttelseslov og forordningen om forurenede steder (BBodSchV), såvel som arsen og TOC. Den resterende opgravede jord (mineraljord) skal undersøges i overensstemmelse med specifikationerne i LAGA M 20 (2004) – "Krav til materiale genvinding af mineralaffald, TR Jord" og anvendes i henhold til resultaterne.

7.2.4 Beskyttelsesgode vand

Iht. vandrammedirektivets (WRRL) faglige artikel (IPP 2023b), så skal oplagret regnvand som rammer overfladen og siver ned gennem depoter, opsamles og analyseres og først efter dokumenteret uskadelighed få lov til at sive væk.

Ved gendyrkning og afdækningen, for hvert afsluttet afsnit, holdes det område, hvor regnvandet kan sive ned gennem lossepladsen, så lille som muligt. (IPP 2023b).

Der anbefales desuden en regelmæssig grundvandsmonitoring.

7.2.5 Beskyttelsesgode landskab

Gennem den afsnitsvise fremgangsmåde reduceres indvirkningerne.

Da hække regelmæssigt skal sættes på pinde, skal man her ligeledes være opmærksom på en afsnitsvis måde at arbejde på, for at garantere en tilstrækkelig optisk afskærmning.

En hækkestruktur, der var planlagt som en del af UVS, men som endnu ikke er blevet implementeret, flyttes til den østlige grænse af anvendelsesområdet. Den planlagte udvidelse af en strukturel og teknisk omformning af landskabet

reduceres af den planlagte hækstruktur inden for rammerne af UVS, som er blevet flyttet til den østlige grænse af anvendelsesområdet.

7.2.6 Beskyttelsesgode kultur- og håndgribelige goder

For ændringsområdet gælder: Der henvises til § 15 i loven om beskyttelse af monumenter (DSchG). "Den som opdager eller finder kulturmonumenter, skal straks selv eller via myndigheden for beskyttelse af monumenter i kommunen, meddele dette. Forpligtelsen består også for ejeren af grundstykket eller vandområdet, hvor findestedet befinder sig og for lederen af arbejdet, som har ført til opdagelsen eller til fundet. Meddelelsen fra en af de forpligtede befrier de øvrige. De iht. sætning 2 forpligtede skal bevare kulturmonumentet og findestedet i uændret tilstand, så vidt det kan ske uden betragtelige ulemper eller udgifter i forbindelse med omkostninger."

7.3 Planlagte foranstaltninger til udligning af uundgåelige betragtelig ugunstige miljøpåvirkninger

Ændringen af en F-plan er principielt ikke noget indgreb i natur og landskab. På grund af planlægningen forberedes der dog indgreb i natur og landskab. Fremstillingen om naturbeskyttelse til undersøgelsen af udlignings- og/eller erstatningsforanstaltninger sker derfor på niveau af de efterfølgende bindende bygningsplanlægninger ved hjælp af udviklingsplaner. Art og omfang af udlignings- og / eller erstatningsforanstaltninger skal efterfølgende reguleres inden for rammen.

7.4 Andre planlægningsmuligheder

I statens udviklingsplan (opdatering 2021) står der i kapitel 5.7 1 G:

"Der skal sikres et fungerende forsynings- og bortskaffelsessystem i alle landets regioner. Den hertil nødvendige tekniske infrastruktur, skal under overholdelse af den økonomiske bæredygtighed og økologiske interesser, vedligeholdes og moderniseres, samt udvides, ombygges eller nedlægges iht. behovsudviklingen."

Lossepladsforordningen fastsætter derudover omfangsrige krav til lossepladser. Da en landsdækkende undersøgelse ikke er mulig for en privat virksomhed, vil kun virksomhedsejede lokationer blive taget i betragtning.

Det skal bemærkes, at en alternativvurdering ifølge retspraksis er unødvendig, når lossepladsprojekter skal etableres på en eksisterende losseplads, hvilket gælder for udvidelsen af Harrislee losseplads.

Virksomheden råder over tre steder:

- Losseplads Harrisleehof
- Grusfabrik Oeversee
- Områderne omkring den aktuelle losseplads

Losseplads Harrisleehof bruges allerede som losseplads for en anden lossepladsklasse og står dermed ikke til rådighed.

Grusfabrikken i Oeversee skal udformes på en måde, der er passende til landskabet og tæt på naturen, og som sikrer, at en tilnærmelse til det oprindelige landskab muligøres. Arealet står dermed ligeledes ikke til rådighed.

Områderne omkring den aktuelle losseplads er kraftig reduceret. Mod nord og vest grænser det op til Kongeriget Danmark, og mod syd grænser stiftelseslandet op til det. Derfor er kun arealer i retningen mod øst mulige. Iht. koncentrationen af sådanne bygningskonstruktioner, så giver en udvidelse af den eksisterende losseplads mening.

8 Yderligere informationer

8.1 Tekniske processer ved miljøvurderingen, problemer og manglende viden

Som en del af miljøvurderingen blev offentligt tilgængelige miljøinformationer såsom Slesvig-Holstens miljøportal (Ministeriet for energiomstilling, klimabeskyttelse, miljø og natur 2023) og den digitale Atlas Nord (delstatsregeringen Slesvig-Holsten, Slesvig-holstenske kommuner 2023) samt separate skøn af sagkyndige (miljøkonsekvensundersøgelse, støvrapport, støjrappport, immissionskontrolrapport, fagrapport om vandrammedirektivet) evalueret. Derudover fandt besøg på udviklingsområdernes arealer sted, for at danne sig et billede af beskyttelsesgoderne på stedet.

Resultaterne blev indarbejdet i planlægningen. Derudover blev overordnede og kommunale planlægninger gennemgået og den aktuelle stand i løbet af inspektionen af stedet registreret. Der blev foretaget en områdedækkende biotop- / brugstypekortlægning. Ændringsområdet blev undersøgt for beskyttede biotoper, andre beskyttelsesværdige områder og landskabstræk og andre landskabselementer.

Der optrådte ingen vanskeligheder eller problemer. Der er i øjeblikket ikke observeret nogen manglende viden.

8.2 Henvisninger til gennemførelse af miljøovervågningen

Afhandlingen om naturbeskyttelse til undersøgelsen af udlignings- og/eller erstatningsforanstaltninger sker derfor på niveau af de efterfølgende bindende bygningsplanlægninger med opstillingen af B-planer og skal så, iht. § 4c i bygningsreglementet (BauGB) overvåges af Harrislee kommune eller af beordret tredje part.

8.3 Generel forståelig sammenfatning

Under hensyntagen til den bestående anvendelse og planlægningens indhold blev det forsøgt at evaluere projektets indvirkninger på miljøet.

Gennemførelsen af forbuddene iht. § 44 i tysk lov om naturbeskyttelse (BNatSchG) kan effektivt undgås gennem forebyggende foranstaltninger. På grund af projektets karakter vil der derfor, ved hensyntagen til egnede forebyggende foranstaltninger, ikke blive gennemført forbud iht. § 44 (1) i tysk lov om naturbeskyttelse (BNatSchG).

Den planlagte udvikling repræsenterer et indgreb i jorden og skal kompenseres gennem tilsvarende kompenserende foranstaltninger. Betragtelige påvirkninger i forbindelse med beskyttelsesgode menneske, landskabsbillede, klima og luft, vand kan udelukkes.

Arkæologiske fund er principielt muligt under byggearbejdet og skal straks meldes til Slesvig-Holstens myndigheden for beskyttelse af monumenter.

Det planlagte byggeri og andre anvendelser vil blive specificeret i en efterfølgende procedure for udviklingsplanlægning og sikret i henhold til planlovgivningen ved hjælp af en juridisk bindende bestemmelse. Desuden skal der inden for rammerne af denne udvidelsesplan efterfølgende foretages udligninger i forbindelse med indgrebene i den naturlige balance.

9 Referenceliste over kilder

Affaldshåndtering Slesvig-Holsten (o.J.): Stærkt opstillet til en moderne affaldshåndtering. Tilgængelig under: <https://www.asf-online.de/unternehmen/ueber-uns/>

Statens arkæologiske kontor Slesvig-Holsten (2023): Arkæologi-atlas SH. Tilgængelig under: https://danord.gdi-sh.de/viewer/resources/apps/ArchaeologieSH/index.html?lang=de#

Tysk brandvæsenforening; tysk forening for gas- og vandindustrien (2018): Vandforsyning til brandslukning fra brandhaner i offentlige trafikområder. Tilgængelig under: https://www.feuerwehrverband.de/app/uploads/2020/06/2018-04_Fachempfehlung-Loeschwasserversorgung.pdf

Tysk vejrtjeneste (2017): Klimarapport Slesvig-Holsten. Tilgængelig under: https://www.dwd.de/DE/leistungen/klimareport_sh/download_report_2017.pdf?__blob=publicationFile&v=5

IPP Ingeniørselskab Possel og Partner GmbH (2023a): Udkast UVS- Rapport til udvidelse og forhøjelse af lossepladsen Harrislee Mühlen weg DK I.

IPP Ingeniørselskab Possel og Partner GmbH (2023b): Faglig artikel Vandrammedirektiv.

IPP Ingeniørselskab Possel og Partner GmbH (2023c): Immissionsbeskyttelse

LAIRM Consult (2023a): Støvimmissionsprognose.

LAIRM Consult (2023b): Lydteknisk undersøgelse.

Statens miljøkontor for delstaten Slesvig-Holsten (2025): Digital Atlas Nord Emneportal: Vandforvaltningens officielle register. Tilgængelig under: https://danord.gdi-sh.de/viewer/resources/apps/Wasserland_AWGV/index.html?lang=de#

Statskontoret for landbrug, miljø og landdistrikter (2018): Luftkvalitet i Slesvig-Holsten. Tilgængelig under: https://www.schleswig-holstein.de/DE/fachinhalte/L/luftqualitaet/Berichte/Luftqualitaet_in_SH_2017.pdf?__blob=publicationFile&v=1

Statens miljøkontor for delstaten Slesvig-Holsten (2023): Vandlovgivningens krav til omgang med regnvand i Slesvig-Holsten, del 1: Mængderegulering A-RW 1. Tilgængelig under: <https://www.schleswig->

[holstein.de/DE/fachinhalte/A/abwasser/Downloads/wasserrechtlicheAnforderungen.pdf? blob=publicationFile&v=2](https://holstein.de/DE/fachinhalte/A/abwasser/Downloads/wasserrechtlicheAnforderungen.pdf?blob=publicationFile&v=2)

Statens miljøkontor (2024): Kortlægningsinstruktioner og forklaret standardliste i forbindelse med Slesvig-Holstens biotyper, version 2.2.1, korrigeret udgave, august 2024. Tilgængelig under: https://www.schleswig-holstein.de/DE/fachinhalte/B/biotope/biotopkartierung_aktuelles

Delstatsregeringen i Slesvig-Holsten (2023): Regionalplan for planlægningsrum I i Slesvig-Holsten – Nyopstilling, udkast 2023. Tilgængelig under: <https://bolapla-sh.de/verfahren/a90d5d54-dcd1-48ae-a0a6-259b1ed9faeb/public/detail>

Delstatsregeringen i Slesvig-Holsten; kommuner i Slesvig-Holsten (2023): Digital Atlas Nord. Tilgængelig under: <https://danord.gdi-sh.de/viewer/resources/apps/Anonym/index.html?lang=de#/>

Landbrugskammeret Slesvig-Holsten (o.J.): Hækpleje, men rigtigt. Tilgængelig under: <https://www.lksh.de/landwirtschaft/umwelt-und-gewaesserschutz/naturschutz/knickpflege/>

Ministeriet for energiomstilling, klimabeskyttelse, miljø og natur (2025): Miljøportal. Tilgængelig under: [https://umweltportal.schleswig-holstein.de/kartendienste?lang=de&topic=thallgemein&bgLayer=sqx_geodatenzentrum.de de de basemapde web raster grau DE EPSG 25832 ADV&layers op acity=7c580a03df586bef08b9a9bddd76bdea&layers=86baf29d99c7f3656f9c9280f61027ad&E=557334.96&N=6025073.13&zoom=4](https://umweltportal.schleswig-holstein.de/kartendienste?lang=de&topic=thallgemein&bgLayer=sqx_geodatenzentrum.de%20de%20basemapde%20web%20raster%20grau%20DE%20EPSG%2025832%20ADV&layers=opacit%20y=7c580a03df586bef08b9a9bddd76bdea&layers=86baf29d99c7f3656f9c9280f61027ad&E=557334.96&N=6025073.13&zoom=4)

Ministeriet for energiomstilling, landbrug, miljø, natur og landdistrikter i delstaten Slesvig-Holsten (2017): Gennemførelsesbestemmelser til hækbeskyttelse. Tilgængelig under: [https://www.ausgleichsagentur.de/fileadmin/pdf/Gesetze/DB Knickschutz.pdf](https://www.ausgleichsagentur.de/fileadmin/pdf/Gesetze/DB_Knickschutz.pdf)

Ministeriet for energiomstilling, landbrug, miljø, natur og digitalisering af delstaten Slesvig-Holsten (2020): Landskabsrammeplan (LRP) til planlægningsrum I. Tilgængelig under: <https://www.schleswig-holstein.de/mm/downloads/MELUND/Landschaftsrahmenplanung/LRPIHauptkarte1.pdf>

Ministeriet for indenrigs-, landdistrikts-, integrationsanliggender og ligestilling i delstaten Slesvig-Holsten (2020): Regionalplan til planlægningsrum I i Slesvig-Holsten, kapitel 5.8 (vindenergi på land). Tilgængelig under: <https://www.schleswig-holstein.de/mm/downloads/MILIG/lepWind 2020/Planunterlagen RP1/Karte Reg PlanWind PR1.pdf>

Ministeriet for indenrigs-, landdistrikts-, integrationsanliggender og ligestilling i delstaten Slesvig-Holsten (2021): Statens udviklingsplan Slesvig-Holsten,

opdatering 2021. Tilgængelig under: https://www.schleswig-holstein.de/mm/downloads/MILIG/LEP/Hauptkarte_LEP-SH_2021_C%29.pdf

Ministeriet for landdistrikter, statsplanlægning, landbrug og turisme (2023/2025): Ny udgave af regionalplanen til planlægningsrum I for landsdel Slesvig, 1. og 2. udkast. Tilgængelig under: https://www.schleswig-holstein.de/DE/fachinhalte/L/landesplanung/Downloads/regionalplaene/planungsr_aum5/karte_regionalplan_planungsraum5.pdf?__blob=publicationFile&v=1

Slesvig-Holsten Netz AG (2023): Netzcenter Schuby. Tilgængelig under: <https://www.sh-netz.com/de/schleswig-holstein-netz/kontakt/ihr-zustaendiges-netzcenter/netzcenter-schuby.html>

Statistisk kontor for staten og delstaterne (2023): Kommunefortegnelse-online. Tilgængelig under: <https://www.statistikportal.de/de/gemeindeverzeichnis>

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (2025): MiljøGIS for tilskud til vandprojekter. Tilgængelig under: <https://miljoegis3.mim.dk/spatialmap?&profile=vandprojekter>